

MOLITI I SLUŽITI

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK

God. 2012.

broj 3

BISKUPOVA RIJEČ

Mi – nevrijedni tvoji sluge – svećenici

Braćo svećenici, uglavnom u mjesecu lipnju obilježavamo, vjerujem djelatnim i molitvenim spomenom, godišnjicu svoga svećeničkog ređenja. Baš u mjesecu lipnju slavimo i svetkovinu Presvetoga Srca Isusova koju je blaženi Ivan Pavao II. odredio da bude Svjetskim danom molitve za posvećenje klera. Svake se godine toga dana sakupimo da daleko od svakodnevne vreve uronimo u doživljavanje velikog misterija Božjeg izabranja. «Vama je дано да upozнate отајства Краљевства Božјега, а другима...» (Lk 4, 10). Učinit ćemo to i ove godine.

Spremamo se da s čitavom Crkvom zakoračimo u Godinu vjere koju je Sveti Otac proglašio potaknut dubokom krizom vjere kojom su pogodene mnoge osobe. Nije potrebno ovdje naglašavati presudnost vjere za spasenje, «Tko uzvjeruje i pokrsti se spasiti će se, tko ne uzvjeruje...» (Mk 16, 16). Povjerenje u Boga je neophodan uvjet za uključivanje u njegov stvarateljski i spasiteljski naum. U tom pogledu tko s Bogom «ne sabire, taj rasipa» (Lk 11, 23). Velika djela koja je Bog izveo po Abrahamu i Mojsiju, naročito po Mariji, bila bi neostvariva bez vjere tih ljudi.

Događa se da naši vjernici sve više daju važnost i polaže težiste na kulturne, društvene i političke pothvate ljudi i od toga očekuju boljšitak. Čini se da je kucnuo čas istine koji sve više pokazuje da «Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji» (Ps 127). Otvorimo oči i uvidimo da ili ima vjere koja gradi zajedno s Bogom, ili nema ničega doli kriza i ruševina. Alternative nema. Ostaje samo vjera koja u Bogu «ono što nije zove te bude» (Rim 4, 17).

Braćo svećenici, gledajući kako se oko nas ruše jedna za drugom sve zemaljske sigurnosti, pozvani smo najprije mi na autentično obraćenje Gospodinu, jer «nema ni u kome drugome spasenja» (Dj 4, 12) da bismo onda u potpunosti izvršili svoju ulogu da Mu «budemo svjedoci ... sve do kraja zemlje» (Dj 1, 8) kamo nas Gospodin pošalje. Jer ostaje vrlo aktualna tvrdnja pape Pavla VI. da su danas potrebni svjedoci. Besadržajnih, premda zvučnih i zaglušujućih riječi ima napretek. One zavaravaju i zasljepljuju, a ne izgrađuju.

Biskup:
✠ Valter, v. r.

DOKUMENTI**PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 27. SVJETSKI DAN MLADIH 2012.****«Radujte se u Gospodinu uvijek!» (Fil 4, 4)**

Draga mladeži,

sretan sam što vam se mogu ponovno obratiti, u prigodi 27. Svjetskog dana mlađih. Sjećanje na susret u Madridu, u kolovozu prošle godine, veoma je prisutno u mom srcu. Bio je to izvanredni milosni trenutak, tijekom kojeg je Gospodin blagoslovio prisutne mlađe, pridošle iz čitavoga svijeta. Zahvaljujem Bogu za sve plodove koje je taj susret dao i koje će u budućnosti zasigurno nastaviti davati mlađima i zajednicama kojima pripadaju. Sada se već okrećemo idućem susretu u Rio de Janeiru 2013. godine, koji će imati za temu «Podite i učinite mojim učenicima sve narode» (usp. *Mt* 28, 19).

Tema ovogodišnjeg Svjetskog dana mlađih nadahnuta je pozivom iz Poslanice svetog Pavla apostola Filipljanima: «Radujte se u Gospodinu uvijek!» (4, 4). Radost je, naime, u samom srcu kršćanskog iskustva. Na svakom Svjetskom danu mlađih doživljavamo iskustvo snažne radosti, radosti zajedništva, radosti pripadnosti Kristu, radosti vjere. To je jedna od karakteristika tih susreta. Možemo vidjeti njezinu veliku privlačnu snagu. U svijetu često označenom žalošću i nemirima, to je važno svjedočanstvo ljepote i pouzdanosti kršćanske vjere.

Crkva je pozvana svijetu donijeti radost, istinsku i trajnu radost, onu koju su anđeli navijestili pastirima u Betlehemu u noći Isusova rođenja (usp. *Lk* 2, 10): Bog nije samo govorio, nije samo činio čudesna znamenja u povijesti ljudskog roda, već nam se toliko približio da je postao jedan od nas i živio potpuno ljudskim životom. U ovim teškim vremenima, mnogi mlađi oko vas

imaju silnu potrebu osjetiti da je kršćanska poruka, poruka radosti i nade! Želim razmišljati s vama o toj radosti i kako je pronaći, da biste je mogli sve dublje živjeti i donositi je svima koje susrećete na svom životnom putu.

1. Naše je srce stvoreno za radost

Težnja k radosti je duboko utisнутa u čovjekovo srce. Daleko više od neposrednih i prolaznih zadovoljstava, naše srce traži duboku, punu i trajnu radost, koja može dati «okus» našem životu. A to vrijedi prije svega za vas, jer je mladost doba stalnog otkrivanja života, svijeta, drugih ljudi i samih sebe. To je vrijeme otvaranja prema budućnosti, u kojem se očituju velike želje za radošću, prijateljstvom, zajedništvom i istinom, u kojem nas pokreću veliki ideali i kuju se veliki planovi.

A Gospodin nam svakog dana pruža mnoge jednostavne radosti: radost života, radost koja nas obuzima dok promatramo prirodne ljepote, radost zbog dobro obavljenog posla, radost služenja, radost iskrene i čiste ljubavi. Ako malo bolje pogledamo postoje i mnogi drugi razlozi za radost: lijepi obiteljski trenuci, prijateljsko dijeljenje, otkrivanje vlastitih talenata i postizanje dobrih rezultata, spoznaja da nas drugi cijene, prigode da iznesemo svoje mišljenje i da osjetimo da smo shvaćeni, osjećaj da smo korisni bližnjemu. Tu se mogu još ubrojiti i stjecanje novih znanja kroz učenje, širenje vlastitih obzora zahvaljujući putovanjima i susretima, mogućnost stvaranja planova za budućnost. Ali i iskustvo čitanja nekog književnog

djela, divljenje nekom umjetničkom remek-djelu, slušanje glazbe i sviranje nekog glazbala ili gledanje filma mogu nam priuštiti trenutke prave i istinske radosti.

Svakog dana, međutim, nailazimo također na mnoge teškoće i u srcu nam se roje brige za budućnost, počinjemo se čak pitati je li puna i trajna radost kojoj težimo puka opsjena i bijeg od stvarnosti. Ima mnogo mlađih ljudi koji se pitaju: je li savršena radost danas uopće moguća? A to traženje može čovjeka dovesti na razne putove, od kojih se neki pokazuju pogrešnima ili bar opasnima. Ali kako doista trajne radosti razlikovati od neposrednih i varljivih zadovoljstava? Kako pronaći pravu radost u životu, radost koja traje i ne napušta nas ni u teškim trenucima?

2. Bog je izvor prave radosti

Zapravo, sve ono što nam donosi radost, i one male svakodnevne i velike životne radosti, imaju svoj izvor u Bogu, premda to nije očito na prvi pogled. To je zato jer je Bog zajednica vječne ljubavi, on je beskrajna radost koja nije zatvorena u samu sebe, već se širi i zahvaća one koje on ljubi i koji njega ljube. Bog nas je stvorio na svoju sliku iz ljubavi i da na nas izlije tu svoju ljubav, da nas ispuni svojom prisutnošću i svojom milošću. Bog nas želi učiniti dionicima svoje, božanske i vječne, radosti i pomaže nam otkriti da se vrijednost i duboki smisao našeg života krije u tome da nas on prihvata, da nam se raduje i da nas ljubi; u tome nije nepostojan kakvi znamo biti mi ljudi kojima je ponekad teško druge prihvati, već je Božje prihvatanje bezuvjetno te možemo mirno reći: «ja sam željen, imam svoje mjesto u svijetu i povijesti, Bog me osobno ljubi. A ako me Bog prihvata i ljubi i ja sam u to siguran, tada jasno i sa sigurnošću znam da je dobro da živim i postojim».

Ta se beskrajna Božja ljubav prema svakom od nas očituje u punini u Isusu Kristu. U njemu se nalazi radost koju

tražimo. U Evandjelu vidimo kako događaji koji označavaju početke Isusova života karakterizira radost. Kada arkandel Gabriel naviješta Djevici Mariji da će biti Spasiteljeva majka, prvo joj upućuje ove riječi: «Raduj se!»« (Lk 1, 28). Prilikom Isusova rođenja, Andeo Gospodnji kaže pastirima: «Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin» (Lk 2, 11). A mudraci koji su tražili dijete, «kad ugledaše zvijezdu, obradovaše se radošću veoma velikom» (Mt 2, 10). Razlog te radosti je dakle blizina Boga koji je postao jedan od nas. To je ono na što sveti Pavao misli kada piše Filipljanima: «Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu!» (Fil 4, 4-5). Prvi uzrok naše radosti je blizina Boga, koji me prihvata i ljubi.

Susret s Isusom uvijek donosi veliku duhovnu radost. U Evandjeljima to možemo vidjeti u mnogim događajima. Sjećamo se Isusova posjeta Zakeju, nepoštenom cariniku i javnom grešniku, kojem Isus kaže: «Danas mi je proboraviti u tvojoj kući». A Zakej, kako prenosi sveti Luka, «primi ga sav radostan» (Lk 19, 5-6). To je radost susreta s Gospodinom; to znači osjetiti Božju ljubav koja može promijeniti čitav život i donijeti spasenje. A Zakej je odlučio promijeniti život i dati polovicu svojih dobara siromašnima.

U času Isusove muke, ta se ljubav očituje u svoj svojoj snazi. U posljednjim trenucima svoga zemaljskog života, dok je večerao sa svojim prijateljima, on kaže: «Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi... To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna» (Jv 15, 9.11). Isus želi uvesti svoje učenike i svakoga od nas u punu radost, onu radost koju dijeli s Ocem, da ljubav kojom ga Otac ljubi bude u nama (usp. Jv 17, 26). Kršćanska se radost sastoji u tome da budemo otvoreni toj Božjoj ljubavi i pripadamo njemu.

Evangeljâ izvješćuju da su Marija Magdalena i druge žene pošle posjetiti grob u kojem je Isus bio položen nakon svoje smrti. Anđeo im tada reče zapanjujuću vijest da je Isus uskrsnuo. Tada, kako bilježi evanđelist, otidoše žurno s groba «te sa strahom i velikom radošću otrčaše javiti njegovim učenicima. Kad eto im Isusa u susret! Reče im: 'Zdravo!' One plete k njemu, obujme mu noge i ničice mu se poklone» (*Mt 28, 8-9*). To je radost spasenja koje im je dano: Krist je živ, on je onaj koji je pobijedio zlo, grijeh i smrt. On je prisutan među nama kao Uskrsli, sve do svršetka svijeta (usp. *Mt 28, 20*). Zlo nema posljednju riječ o našem životu; vjera u Krista Spasitelja nam govori da Božja ljubav pobjeđuje.

Ta duboka radost je plod Duha Svetoga koji nas čini djecom Božjom, koja su kadra živjeti i kušati njegovu dobrotu, obraćati mu se riječima: «Abba», Oče (usp. *Rim 8, 15*). Radost je znak njegove prisutnosti i djelovanja u nama.

3. Sačuvati u srcu kršćansku radost

Sada nam se nameće pitanje: kako primiti i sačuvati taj dar duboke, duhovne radosti? Jedan Psalam nam kaže: «Sva radost tvoja neka bude Gospodin: on će ispuniti želje tvoga srca» (*Ps 37, 4*). A Isus objašnjava: «Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu» (*Mt 13, 44*). Otkrivanje i čuvanje duhovne radosti plod je susreta s Gospodinom, koji traži da ga slijedimo i da donešemo čvrstu odluku da sav svoj život stavimo u njegove ruke. Dragi mladi, neustrašivo se odvažite dati mjesta u svom životu Isusu Kristu i njegovu evanđelju. To je put koji vodi unutarnjem miru i pravoj sreći, to je put prema pravom ostvarenju našeg života kao djece Božje, stvorene na njegovu sliku i priliku.

Tražiti radost u Gospodinu, jer radost je plod vjere. To znači svakog dana biti

svjestan njegove prisutnost i prijateljstva: «Gospodin je blizu!» (*Fil 4, 5*); to znači staviti svoje pouzdanje u njega i rasti u njegovu spoznanju i ljubavi. «Godina vjere», koju ćemo započeti za nekoliko mjeseci, bit će nam u tome pomoći i poticaj. Dragi prijatelji, naučite se vidjeti kako Bog djeluje u vašim životima, otkrijte ga skrivenog u događajima svog svakodnevnog života. Vjerujte da je on uvijek vjeran savezu kojeg je sklopio s vama na dan vašeg krštenja. Znajte da vas on nikada neće napustiti. Često upravite svoj pogled prema njemu. Na križu je dao svoj život jer vas ljubi. Promatranje tako velike ljubavi unosi u naša srca nadu i radost koju ništa ne može zatrći. Kršćanin ne može nikada biti žalostan, jer on je susreo Krista, koji je dao svoj život za njega.

Tražiti Gospodina i susresti ga u svom životu znači također prihvati njegovu riječ, koja je radost za srce. Prorok Jeremija piše: «Kad mi dođoše riječi tvoje, ja sam ih gutao: riječi tvoje ushiši i obradovaše srce moje. Jer sam se tvojim zvao imenom, o Jahve, Bože nad Vojskama» (*Jr 15, 16*). Naučite čitati i meditirati nad Svetim pismom. Ondje ćete naći odgovor na najdublja pitanja o istini koja gajite u svom srcu i umu. Božja riječ pomaže otkriti čudesna koja je Bog izveo u ljudskoj povijesti, ispunja nas radošću i potiče nas na hvalu i klanjanje: «Dodite, kličimo Gospodinu... prignimo koljena i padnimo nice, poklonimo se Jahvi koji nas stvori!» (*Ps 95, 1.6*).

Nadalje, liturgija je savršeno mjesto na kojem Crkva izražava radost koju prima od Gospodina i prenosi je svijetu. Svake nedjelje, u euharistiji, kršćanske zajednice slave središnje otajstvo spasenja: Kristovu smrt i uskrsnuće. To je središnji događaj za svakog Gospodinova učenika, jer se u njemu uprisutnjuje njegova žrtva ljubavi. Nedjelja je dan u kojem susrećemo Krista Uskrslog, slušamo njegovu Riječ, hranimo se njegovim Tijelom i Krvlju. U jednom se Psalmu kaže: «Ovo je dan što ga učini Gospodin: kličimo i radujmo se njemu!» (*Ps*

118, 24). A u uskrsnoj noći, Crkva pjeva *Exultet*, hvalospjev radosti zbog pobjede Isusa Krista nad grijehom i smrću: «Nek usklikne sad nebesko mnoštvo Andjela... Nek se raduje i zemlja tolikim obasjana blijeskom... i silnim poklicima naroda nek ova odjekne dvorana». Kršćanska radost proizlazi iz svijesti da nas ljubi Bog koji se utjelovio, koji je dao svoj život za nas i pobijedio зло i smrt. To znači živjeti od ljubavi prema njemu. Sveta Terezija od Djeteta Isusa, mlada karmeličanka, pisala je: «Isuse, moja je radost Tebe ljubiti» (P 45, 21. siječnja 1897., Op. Compl., str. 708).

4. Radost ljubavi

Dragi prijatelji, radost je duboko povezana s ljubavlju: to su dva nerazdvojna dara Duha Svetoga (usp. *Gal* 5, 23). Ljubav rađa radost, a radost je oblik ljubavi. Blažena Majka Terezija iz Kolkate, nadahnuta Isusovim riječima: «Blaženije je davati nego primati» (*Dj* 20, 35), govorila je: «Radost je mreža ljubavi kojom se love duše. Bog ljubi vesela darivatelja. I tko daje s veseljem više daje». A sluga Božji Pavao VI. je pisao: «U samom Bogu sve je radost, jer je sve dar» (Ap. pobud. *Gaudete in Domino*, 9. svibnja 1975.).

Imajući pred očima razna područja vašeg života, želim vam reći da ljubiti znači biti postojan, pouzdan, vjerno ispunjavati preuzete obaveze. I to, u prvom redu, vrijedi za prijateljstvo: naši prijatelji od nas očekuju da budemo iskreni, odani, vjerni, jer je prava ljubav ustrajna također i nadasve u teškoćama. Isto vrijedi za rad, studije i službe koje obavljate. Vjernost i ustrajnost u dobru vode k radosti, premda ova ne dolazi uvijek odmah.

Da bismo ušli u radost ljubavi, pozvani smo također biti velikodušni, ne zadovoljavati se s najmanjim, već uložiti cijelog sebe u životu i posebnu pozornost posvetiti najpotrebitijima. Svijet treba stručne i velikodušne muškarce i žene, koji će se staviti u službu zajedničkog dobra.

Uložite sav napor u savjesno i ozbiljno učenje; njegujte svoje talente i već od sada ih stavljajte u službu bližnjemu. Tražite načine da svojim doprinosom društvo učinite pravednijim i humanijim gdjegod se nalazili. Neka vas u čitavom životu vodi duh služenja a ne traženje moći, materijalnog uspjeha i novca.

U vezi velikodušnosti moram spomenuti posebnu radost: riječ je o onoj radosti koju se osjeti kada se odgovori na poziv darovati čitav svoj život Gospodinu. Dragi prijatelji, neka vas ne bude strah Kristova poziva na redovnički, monaški i misionarski život ili svećeništvo. Budite sigurni da on ispunja radošću one koji odgovore na njegov poziv da napuste sve da bi bili s njim i posvetili se nepodijeljena srca služenju drugima. Velika je, isto tako, radost koju on daje muškarcu i ženi koji se potpuno predaju jedno drugom u braku da zasnuju obitelj i postanu znak Kristove ljubavi prema njegovoj Crkvi.

Želim vam dozvati u svijest još jedan, treći element koji će vas uvesti u radost ljubavi; on se sastoji u tome da dopustimo da u našem životu i u životu naših zajednica raste bratska ljubav. Postoji uska povezanost između zajedništva i radosti. Nije slučajno da sveti Pavao piše svoj poticaj u množini: ne obraća se svakom pojedincu, već zajednici u cjelini: «Radujte se u Gospodinu uvijek!» (*Fil* 4, 4). Samo zajedno, živeći bratsko zajedništvo, možemo iskusiti tu radost. Knjiga *Djela apostolska* ovako opisuje kršćansku zajednicu: «u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu» (*Dj* 2, 46). Zauzmite se također da kršćanske zajednice mogu biti povlaštena mjesta dijeljenja, pažnje i uzajamne brižnosti.

5. Radost obraćenja

Dragi prijatelji, da bismo doživjeli pravu radost treba također prepoznati napasti koje nas od nje udaljavaju. Današnja kultura često čovjeka navodi da traži neposredne ciljeve, postignuća i zadovoljstva. Ona više

potpomaže nepostojanost no ustrajnost u naporu i vjernost preuzetim obavezama. Poruke koje primate potiču potrošački mentalitet i obećavaju lažnu sreću. Iskustvo nas uči da posjedovanje stvari ne jamči sreću. Koliko je samo onih koji imaju obilje materijalnih dobara, a ipak ih u životu često muče očaj, tuga i osjećaj neispunjenoosti i praznine! Da bismo ostali u radosti, pozvani smo živjeti u ljubavi i istini, živjeti u Bogu.

A Božja je volja da mi budemo sretni. Zbog toga nam je dao konkretnе putokaze za naš put: zapovijedi. Kada ih se pridržavamo tada nalazimo put života i sreće. Na prvi se pogled može činiti da je to tek skup zabrana, malne prepreka slobodi. No ako o njima malo pomnije razmislimo, u svjetlu Kristove poruke, uviđamo da je to skup osnovnih i dragocjenih životnih pravila koje vode sretnom životu, ostvarenom prema Božjem naumu. Koliko često, međutim, vidimo da graditi život bez Boga i njegove volje donosi očaj, žalost, gorak okus poraza i neuspjeha. Iskustvo grijeha, kao odbijanje da slijedimo Boga i kao uvreda njegovu prijateljstvu, donosi tamu u naše srce.

Ponekad nije lako kršćanski živjeti i u svojem zauzimanju da budemo vjerni Gospodinu nailazimo na prepreke a katkad i padamo. No, Bog nas, u svojem milosrdju, ne napušta, već nam uвijek pruža mogućnost vratiti se njemu, pomiriti se s njim, iskusiti radost ljubavi Boga koji opršta i ponovno nas prima u svoje očinsko krilo.

Draga mladeži, često pristupajte sakramentu pokore i pomirenja! To je sakrament ponovno pronađene radosti. Molite Duha Svetoga za svjetlo koje vam je potrebno da možete prepoznati svoj grijeh i tražiti oproštenje od Boga. Pristupajte tom sakramentu redovito, ozbiljno i s pouzdanjem. Gospodin će vas uвijek dočekati raširenih ruku. Očistit će vas i uvesti u svoju radost: na nebu zavlada radost i zbog jednog jedinog grešnika koji se obrati (usp. Lk 15, 7).

6. Radost u kušnjama

Ipak, na kraju, mogli bi se zapitati je li doista moguće živjeti radosno i usred tolikih kušnji života, osobito onih najbolnijih i tajanstvenih. Pitamo se donosi li nasljedovanje Gospodina i pouzdavanje u Boga uвijek sreću.

Odgovor na to pitanje možemo naći u nekim iskustvima mlađih poput vas koji su upravo u Kristu našli svjetlo koje može dati snagu i nadu, čak i u najtežim situacijama. Blaženi Pier Giorgio Frassati (1901.-1925.) iskusio je mnoge kušnje u svojem kratkom životu, među kojima i zaljubljenost koja mu je zadala duboku bol u srcu. Upravo u toj situaciji, pisao je sestri: «Pitaš me jesam li sretan; a kako da ne budem!? Sve dok mi vjera daje snagu ja sam sretan! Svaki katolik mora biti sretan... Svrha zbog koje smo stvoreni sa sobom nosi put posut s mnogo trnja, ali to nije žalostan put. To je radost, čak i kada uključuje bol» (*Pismo sestri Luciani*, Torino, 14. veljače 1925.). A blaženi Ivan Pavao II., predstavljajući Frassatiju kao uzor, o njemu je rekao slijedeće: «bio je mladić koji je zračio radošću, radošću kojom je uspio prebroditi mnoge teškoće u svom životu» (*Obraćanje mladima*, Torino, 13. travnja 1980.).

Vremenski nam je bliža mlada Chiara Badano (1971.-1990.), koja je nedavno proglašena blaženom. Ona je iskusila kako se bol može preobraziti ljubavlju i na tajanstven se način ispuniti radošću. U dobi od 18 godina, dok je mnogo trpjela od karcinoma, Chiara se molila Duhu Svetom i zagovarala za mlade pokreta kojem je pripadala. Molila je Boga ne samo za vlastito ozdravljenje, nego i da svojim Duhom prosvijetli sve te mlade i da im dadne mudrost i svjetlo: «Bio je to stvarno čas Božje prisutnosti. Moje tijelo je silno trpjelo, ali je duša pjevala» (*Pismo Chari Lubich*, Sassello, 20. prosinca 1989.). Ključ njezina mira i njezine radosti bilo je potpuno pouzdanje u Gospodina i prihvaćanje također bolesti kao tajanstvenog izraza

njegove volje za njezino dobro i za dobro sviju. Često je ponavljala: «Gospodine, ako ti to želiš, tada to želim i ja».

To su samo dva jednostavna svjedočanstva među mnoštvom drugih koja pokazuju kako pravi kršćanin nije nikada očajan i žalostan, čak ni kada se suočava s najtežim kušnjama. Ona pokazuju da kršćanska radost nije bijeg od stvarnosti, već nadnaravna snaga koja nam pomaže nositi se sa svakodnevnim teškoćama. Znamo da je raspeti i uskrsli Krist s nama, on je uvijek naš vjerni prijatelj. Kada sudjelujemo u njegovim patnjama, sudjelujemo također u njegovoj slavi. S njim i u njemu, patnja se preobražava u ljubav. A tamo nalazimo radost (usp. *Kol* 1, 24).

7. Svjedoci radosti

Dragi prijatelji, na kraju vas želim pozvati da budete misionari radosti. Ne možemo biti sretni ako drugi nisu sretni. Radost se dakle mora dijeliti. Podite i ispričajte ostalim mladima svoju radost da ste našli ono dragocjeno blago koje je sâm Isus. Ne možemo zadržati za sebe radost vjere: da bi ona mogla ostati u nama, moramo je prenositi. Sveti Ivan kaže: «što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama... I to vam pišemo da radost naša bude potpuna» (1 Iv 1,3-4).

Kršćanstvo se ponekad prikazuje kao prijedlog života koji guši našu slobodu, koji se protivi našoj želji za srećom i radošću. No to jednostavno nije istina! Kršćani su muškarci i žene koji su istinski sretni jer znaju da nisu nikada sami. Znaju da ih

uvijek Bog drži u svojoj ruci. Osobito na vama, mladi Kristovi učenici, leži zadaća pokazati svijetu da vjera vodi sreću i pravo, puno i trajnoj radosti. I ako se kršćanski način života ponekad čini suhoparnim i dosadnim, vi trebate prednjačiti u svjedočenju radosnog i sretnog lica vjere. Evanđelje je «radosna vijest» da nas Bog ljubi i da je svaki od nas za njega važan. Pokažite svijetu da je to istina!

Budite dakle oduševljeni misionari nove evangelizacije! Podite onima koji trpe, koji su u traženju i donesite im radost koju Isus želi darovati. Donesite je u svoje obitelji, u svoje škole i sveučilišta, na svoja radna mjesta i među svoje prijatelje, tamo gdje živate. Vidjet ćete da se ona širi! I primit ćete je stostruko: radost spasenja za vas same, radost gledanja kako Božje milosrđe djeluje u srcima drugih ljudi. Na dan svog konačnog susreta s njim, on će vam moći reći: «slugo dobri i vjerni... Uđi u radost gospodara svoga» (Mt 25, 21).

Neka vas Djevica Marija prati na tome putu. Ona je prihvatile Gospodina u svoje krilo i razglasila to u himnu hvale i radosti, hvalospjevu *Magnificat*: «Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju» (Lk 1, 46-47). Marija je potpuno odgovorila na Božju ljubav posvetivši svoj život njemu u poniznom i potpunom služenju. Nazvana je «uzrokom naše radosti» jer nam je dala Isusa. Neka nas ona uvede u onu radost koju vam nitko neće moći oduzeti!

Iz Vatikana, 15. ožujka 2012.

Papa Benedikt XVI.

**IZJAVA VISOKIH PREDSTAVNIKA VJERSKIH ZAJEDNICA U HRVATSKOJ
GLEDE NAJAVLJENE ŽURNOSTI DONOŠENJA ZAKONA
O MEDICINSKI POMOGNUTOJ OPLODNJI**

Ovih se dana u našoj javnosti najavljuje donošenje Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji žurnim postupkom. Prema pisanju medija nadležni ministar je najavio «da zakon ide u žuran postupak na prvoj sljedećoj saborskoj sjednici, kako bi se primjenjivao u svibnju» i «moja je obveza da se taj zakon počne primjenjivati u svibnju» (usp. Večernji list od 28. ožujka 2012.).

Povodom takvih i sličnih najava izražavamo svoju bojazan i zabrinutost, budući da su u najavama naznačeni termini blizu, a javnosti još uvijek nije obznanjen službeni tekst ni nacrt prijedloga Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji te ni vjerske zajednice u Republici Hrvatskoj dosad nisu bile u mogućnosti razmatrati njegov sadržaj niti se, budu li držale potrebnim, argumentirano uključiti u javnu raspravu.

Držimo da je svaka državna vlast pozvana biti, među ostalim, i servisom svih svojih građana, te da je stoga dužna i pri donošenju izmjena zakona ove vrste u redovitim okolnostima osigurati redovitu proceduru i javnu raspravu i uzimati u obzir sve građane, osobito kada se neki zakon tiče prava na život ljudskoga bića i zadire u stožerne ustanove društva: brak i obitelj.

Podržavamo stav Predsjednika Hrvatskog sabora, koji je prema izvještajima iz medija, izjavio u općem kontekstu, da je «za to da zakoni idu po redovnoj proceduri», i da će «tražiti od Vlade RH da što više zakonskih prijedloga ide u redovitu proceduru, a u hitni postupak s posebnim obrazloženjem» (usp. Slobodna Dalmacija od 14. ožujka 2012.). Držimo da u konkretnom slučaju izmjena Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji nema dostatnih opravdanih razloga za žurni postupak i uskraćivanje prava na javnu raspravu, tim više što je važeći Zakon o medicinskoj oplodnji iz 2009. već usklađen s odgovarajućim direktivama

Europskoga parlamenta i Vijeća Europe iz 2004. odnosno 2006. godine.

Stoga, ne ulazeći ovdje u sam sadržaj izmjena Zakona, apeliramo na Vladu RH i na Hrvatski sabor, da za ovako značajna zakonodavna rješenja s mnogostruko delikatnim implikacijama ne primjenjuju žurnu nego redovitu proceduru u kojoj je javna rasprava nužan i nezaobilazan preduvjet demokratskog procesa donošenja zakona.

Svi pripadnici vjerskih zajednica kao građani ove zemlje imaju ustavno pravo biti aktivni sudionici javne rasprave te stoga opravdano očekuju od zakonodavca kao i od sredstava javnog priopćavanja da ih se ne isključuje nego da im se u hrvatskom javnom prostoru osigura ravnopravno mjesto bez diskriminiranja, etiketiranja i omalovanja njihovih stavova.

Ohrabrujemo sve vjernike naših zajednica da daju konstruktivan doprinos javnoj raspravi o ovoj značajnoj temi, a medije i sve druge čimbenike društvenog života da zajedno dosljedno gradimo kulturu dijaloga i uzajamnog uvažavanja radi boljšta zajedničkog nam hrvatskog društva.

U Zagrebu, 16. travnja 2012. godine

*Msgr. Vlado Košić,
 Predsjednik Vijeća HBK
 za ekumenizam i dijalog
 Muftija Ševko ef. Omerbašić,
 Predsjednik Mešihata
 Islamske zajednice u Hrvatskoj
 Luciano Moše Prelević,
 Rabin Koordinacije židovskih općina u RH
 Kotel Da Don,
 Rabin Židovske vjerske zajednice
 Bet Israel u Hrvatskoj
 O. Slobodan Lalić, Protojerej stavrofor
 Srpske pravoslavne crkve*

*O. Emil Cenov Angelov,
Ikonom Bugarske pravoslavne crkve
O. Kirko Velinski,
Protojerej Makedonske pravoslavne crkve -
Ohridske arhiepiskopije
Branko Berić,
Generalni vikar Evangeličke crkve u RH*

*Gosp. Lajoš Čati Sabo,
Biskup Reformirane kršćanske
(kalvinske) crkve u RH
Toma Magda,
Predsjednik Saveza baptističkih crkava u RH
Mr. sc. Damir Špoljarić,
Predsjednik Evanđeoske
pentekostne crkve u RH*

IZJAVA STALNOG VIJEĆA HBK O PRIJEDLOGU ZAKONA O MEDICINSKI POMOGNUTOJ OPLODNJI

PRIJEDLOG ZAKONA U SUPROTNOSTI S USTAVOM REPUBLIKE HRVATSKE. Naša je dužnost upozoriti javnost o moralnoj i pravnoj neprihvatljivosti namjere da se predloženim Zakonom o medicinski pomognutoj oplodnji legalizira zamrzavanje ljudskih zametaka, omogući stvaranje ljudskog zametka spajanjem sa spolnim stanicama zamjenskog roditelja, te omogući stvaranje zametka izvan obiteljskog okružja i time lišavanje takvim postupkom rođenog djeteta prava na oba roditelja.

Prijedlog toga zakona nije u skladu s načelima Ustava Republike Hrvatske, sa zahtjevima međunarodnih ugovora koji uređuju ljudska prava, posebice Konvencijom o pravima djeteta, te Obiteljskim zakonom i Zakonom o suzbijanju diskriminacije. Republika Hrvatska slobodna je urediti to područje na način koji smatra prihvatljivim, te pri tome nije vezana zahtjevima Europske Unije ili Vijeća Europe, osim u tehničkim pitanjima primjene medicinski pomognute oplodnje.

Ustavne odredbe o zabrani diskriminacije kao i duh i slovo posebnog Zakona o suzbijanju diskriminacije su također zanemareni u prijedlogu Zakona. Legalizacija postupaka začeća i radanja djece koja su lišena prava na oba biološka roditelja čine od te djece posebno ranjivu i diskriminiranu skupinu. Dugoročno gledano, naknadna spoznanja

tako začete djece o načinima i postupku početka njihovog života imaju negativne posljedice na psihološkoj razini u najosjetljivijem razdoblju formiranja njihove ličnosti, a predloženo rješenje krši i njihovo pravo na privatnost jer im nije omogućeno saznati imaju li braću i sestre začete na sličan način, odnosno ne mogu se međusobno upoznati.

POVREDA LJUDSKIH PRAVA DJETETA. Ljudski je zametak ljudsko biće u najranijoj i najranjivijoj fazi razvoja. Ovom znanstveno neprijepornom činjenicom i na ljudski zametak se odnosi čl. 21. st. 1. Ustava Republike Hrvatske koji glasi ***Svako ljudsko biće ima pravo na život.*** Zamrzavanjem zametaka i njihovim uništenjem probirom s različitim osnova krši se Ustavom zajamčeno pravo na život.

Konvencija o pravima djeteta koju je ratificirao Hrvatski sabor nalaže da se djetetu i prije rođenja osigura pravna zaštita, te pravo na skrb oba roditelja (Preamble i čl. 7. st. 1. Konvencije).

Obiteljski zakon Republike Hrvatske u čl. 32. st. 2. obvezuje supružnike na uzajamno poštivanje i vjernost. Prema predloženom Zakonu može se postići začeće primjenom spolnih stanica treće osobe, što je s biološkog i genetskog stajališta ravno rođenju djeteta iz preljuba.

Iz ovih razloga donošenje zakona koji je

u očitoj suprotnosti s temeljnim odredbama Ustava RH, Konvencije o pravima djeteta, Obiteljskog zakona te Zakona o suzbijanju diskriminacije neće primjereno riješiti problematiku tog delikatnog područja.

NEZAOBILAZNA MORALNA KOMPONENTA LJUDSKIH ČINA. Takav zakon koji svojim rješenjima u potpunosti zanemaruje opća moralna načela dugoročno bi se mogao negativno odraziti na moral najširih krugova ljudi. Poznato je da zakoni koji zanemaruju moralnu komponentu imaju za posljedicu da se radnje i postupci koji su prije njihovog donošenja općim suglasjem bili nemoralni, činjenicom da su postali zakonski dopušteni vremenom se počinju doživljavati kao moralno prihvatljivi. Jednostavnije rečeno, u

promišljanjima građana zakon se poistovjećuje s moralnošću i pravednošću.

Donošenjem takvog zakona otvara se mogućnost manipulacija s roditeljstvom i u konačnici podriva obitelj utemeljena na bračnoj zajednici.

Stoga, pozivamo saborske zastupnike, a posebno one koji su katoličke vjere, da ne donose zakone koji su moralno-pravno štetni a potičemo vjernike i sve ljude otvorene istini da uoče kakve sve opasnosti proizlaze iz takvih nemoralnih zakona, da odbiju koristiti one mogućnosti koje se protive moralnim zakonima te da koriste sva legalna sredstva građanskog utjecaja kako protiv donošenja, tako i za izmjenu neprihvatljivih zakonskih rješenja.

Zagreb, 10. svibnja 2012.

Pod predsjedanjem biskupa Vlade Košića, predsjednika Komisije Hrvatske biskupske konferencije «Iustitia et pax» održana je sjednica u Sisku 12. travnja 2012. na kojoj je usvojena sljedeća

IZJAVA O POSTUPKU DONOŠENJA ZAKONA

Promatrajući zbivanja u hrvatskom društvu Komisija «Iustitia et pax» s velikom zarinutošću primjećuje da se u ovim prijelomnim trenutcima hrvatskog društva najavljuju i šalju po hitnom postupku prijedlozi zakonskih rješenja od vitalne važnosti za pojedince, obitelj i hrvatsko društvo u cijelini. Međutim, upravo ti zakoni po svojoj naravi traže široku, temeljitu i argumentiranu javnu raspravu kao i traženje konsenzusa kao puta nalaženja najboljih zakonskih rješenja i izlaska iz krize.

Ne postoje nikakvi razlozi da se zakoni poput Zakona o medicinski pomognutoj oplođnji, o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, o HRT-u kao i prijedlozi strategija na nekim drugim područjima, kao što

je kultura, nalaze u javnoj raspravi samo nekoliko dana i predlažu po hitnom postupku. Pri tome se u javnosti na neprimjeren način stvara dojam kako su prijedlozi ovih važnih zakonskih rješenja ne samo u skladu sa zakonima Europske unije, nego da se upravo kao takva traže od strane Unije. Treba jasno reći javnosti da u većini područja koja ovi zakoni reguliraju ne postoji, osim određenih preporuka, obvezatno zakonsko rješenje Europske unije, niti se ono traži. Svaka članica EU ima pravo tražiti na tim područjima najbolja i najprimjerena zakonska rješenja koja poštujući temeljna ljudska prava i slobode poštuju i moralnu i etičku tradiciju i kulturu određenog društva te viziju

osobe i društva koja iz takvih načela proizlazi.

Iznošenjem suprotnih tvrdnji hrvatska se javnost dovodi u zabludu. Neki od ovih prijedloga su isto tako veoma važni za život osobe i društva da traže i izjašnjavanje građana na referendumu, a ne hitni postupak.

Upravo stoga pozivamo posebice medije da budu u službi demokracije i općeprihvaćenih vrijednosti, dajući dovoljno prostora različitim promišljanjima, ne etiketirajući stavove Crkava i drugih vjerskih zajednica kao zaostale i neprimjerene modernom društvu. Odbijanjem potrebne javne rasprave i dijaloga s civilnim društvom i Crkvama se između ostaloga krši stečevina Europske unije koja obvezuje institucije na dijalog s Crkvama i vjerskim zajednicama. Time se onemogućuje uvid u mnoge argumente koji pridonose poštivanju dostojanstva ljudske osobe, pravednosti, solidarnosti i suprotstavlja se diktatu određenih interesnih skupina.

U ovom teškom moralnom, socijalnom i gospodarskom trenutku hrvatskoga društva koje traži mnoge bolne mjere, ali i konsenzus kao put izlaska iz krize, nije dobro dijeliti društvo na ovako važnim pitanjima stvarajući dojam nesigurnosti i zaobilazeći činjenicu da u ovom času postoje mnogo teža gospodarska i socijalna pitanja koja treba hitno rješavati.

Napominjući još jednom kako u većini ovih prijedloga nema razloga za hitni postupak, ponovno pozivamo cijelokupno hrvatsko društvo, a posebice Hrvatsku vladu i Sabor da otvore javni prostor i ostave dovoljno potrebnog vremena za temeljitu, smirenu i argumentiranu raspravu o svim ovim važnim pitanjima.

U Sisku, 12. travnja 2012.

*Mons. Vlado Košić,
predsjednik Komisije*

PORUKA ZA NEDJELJU TURIZMA 2012

- VI. VAZMENA NEDJELJA, 13. SVIBNJA 2012. -

Nedjelja turizma naviješta blizinu ljetne turističke sezone na našem podneblju. Ona želi biti podsjetnik našoj živoj Crkvi da je turistička sezona svake godine, pa i ove, za nju ozbiljan izazov pred kojim se ona mora odgovorno postaviti. Turizam kao društvena pojava vrlo velikih i značajnih razmjera ne može ne biti objekt njezine brige i pažnje općenito, ali pogotovo onda i ondje gdje i kada on postane glavno obilježje društvenog života jedne sredine, a to je kod nas upravo ljetna turistička sezona.

Znano je da ta društvena pojava ima dva lica koja su neodjeljiva, jednakovo važna i uzajamno ovisna, i tek zajedno pružaju cijelovitu sliku 'ljudskoga' u panorami turističkog zbijanja bilo gdje i bilo kada. To su s jedne strane domaći ljudi u ulozi gostoprimalaca

koji predstavljaju relativno stabilni segment svake turističke sezone i turističkog okruženja i, s druge strane, gosti svih mogućih profila i provenijencije, segment koji je upravo određen mobilnošću i specifičnom dinamikom.

Zanimljivo je uočiti da je interes društvenih struktura na tom području redovito usmjerен određenom cilju koji će na kraju biti odlučujući faktor u procjeni jedne turističke sezone. To je najuočljivije na koncu sezone kada se ista procjenjuje npr. po broju noćenja, po nacionalnoj strukturi turista i poglavito po prihodu koji je ostavila. Možda se od njih i ne može očekivati da postavljaju neka druga pitanja i traže neke druge odgovore; u svakom slučaju, gledajući već dosta dugu povijest turizma današnjeg tipa, ne vidi

se baš da postoji neki interes koji ne bi bio podređen tim više-manje ekonomskim kriterijima.

Spominjemo to zato jer želimo naglasiti da si Crkva, ne obezvređujući spomenute interese, mora postaviti neka druga pitanja koja ne pripadaju području ekonomije i finansija nego području ljudskosti, a onda i području crkvenosti i vjere. Stanoviti «ispit savjesti» je tada neminovno potreban, želimo li se kroz turizam «unapređivati» i kao ljudi i kao vjernici. Tako je za svakog kršćanina-gostoprimeca najnormalnije upitati se koliko je u radu s gostima bio motiviran kristoljubivošću (potpuno legitimnom!), a koliko čistim altruizmom za što mu je ova djelatnost zasigurno pružala bezbroj prilika i mogućnosti. Isto tako svaki gost nakon povratka kući treba napraviti bilancu svog provedenog odmora, ne samo gledajući u svoj ispraznjeni novčanik, nego i u svoju dušu. Da li se i zašto eventualno nakon provedenog odmora vratio kući jednako umoran, možda još umorniji nego kad je pošao na odmor? Da li je mirniji, sredeniji, vedriji, ljubazniji...? Ima dakako i drugih pitanja toga tipa za obje strane.

Na toj crti dobro je upozoriti da se u cijelom svijetu sve više primjećuje interes gostiju za kulturno i duhovno. Ljudi, čini se, počinju više shvaćati da nisu samo tijelo (koža), nego i duša (psiha) i duh, te da čitavo to 'trojstvo', tj. cijeli čovjek treba odmor, osvježenje, obnovu... To je veliki izazov za gostoprimece. Kvalitetni turizam mora voditi računa o cjelovitom dobru i samo o dobru čovjeka; u protivnom se svrstava u isti red sa onim djelatnostima u svijetu koje se u ime profita ne libe pogaziti moralne kriterije.

Reći će se da mnogi turisti, naročito mlađi «traže» određenu ponudu za koju je

svima jasno da je razorna bilo za tijelo, bilo za psihu, bilo za duh. Tragično je teška spoznaja da u turizmu ima ponuda koje zbog profita ili zbog užitka traže takve žrtve bilo na jednoj, bilo na drugoj strani. Dovoljno je podsjetiti na seks-turizam ili na turizam koji bespštedno uništava okoliš, da ne spominjemo i razne druge vidove, te vrste zabava koje su evidentno razarajuće i ubitačne. To što se kod nas neki takvi vidovi javno ne reklamiraju ne znači da ih i nema. Nijedan se kršćanin u turizmu neće upuštati ni u kakvu djelatnost koja bi za njega samoga ili za njegova gosta kao čovjeka i kao vjernika bila štetna. Nema novca kojim bi se tako nešto moglo opravdati.

Turizam nalazi svoje opravdanje u ljudskom društvu upravo zato što pruža niz mogućnosti da se kroza nj čovjek više očovječuje, da raste, da se međusobno oplemenjuje. To je njegov smisao i zato ga treba njegovati i čuvati od abuzusa, jer i on je vrlo 'ranjiv', kao uostalom i razne druge ljudske djelatnosti.

Zato turistička nedjelja potiče sve djelatnike u turizmu da se kroz sezonu čvrsto drže zdravih moralnih kriterija u svom poslu kako ne bi degradirali turizam na razinu nekih bolesnih društvenih pojava koje degradiraju čovjeka i ne daju mu da ostvari svoj cjeloviti napredak. S druge strane ona potiče sve turiste da krećući na odmor vode računa o svojim tjelesnim, ali i duševnim i duhovnim potrebama, kako bi vrijeme provedenog odmora donijelo blagoslov čitavom njihovom biću, a preko njih i drugima u njihovoj okolini.

*Mons. Ivan Milovan
Biskup porečki i pulski
Predsjednik Odbora HBK
za pastoral turizma*

**PRIOPĆENJE SA SASTANKA BISKUPSKE KOMISIJE
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE ZA ODNOSE S DRŽAVOM I KOMISIJE ZA
ODNOSE S VJERSKIM ZAJEDNICAMA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE**

Dana 20. travnja 2012. godine u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održan je sastanak Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnose s državom (kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, predsjednik Komisije, mons. Ivan Devčić, nadbiskup riječki, mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski, mons. Ante Ivas, biskup šibenski, mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, mons. Mate Uzinić, biskup dubrovački mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački, mons. Enco Rodinis, generalni tajnik HBK i tajnik Komisije) i Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske (gosp. Orsat Miljenić, ministar pravosuđa i predsjednik Komisije, gosp. Mirando Mrsić, ministar rada i mirovinskog sustava, gosp. Rajko Ostojić, ministar zdravlja, gosp. Željko Jovanović, ministar znanosti, obrazovanja i sporta, gosp. Tomislav Saucha, predstojnik Ureda predsjednika Vlade RH, gosp. Franjo Dubrović, tajnik Komisije). Osim prisutnih na tome sastanku, u Državnoj su komisiji još i: gđa. Andrea Zlatar Violić, ministrica kulture, gosp. Arsen Bauk, ministar uprave i gosp. Slavko Linić, ministar financija.

Kao središnja točka sastanka razmotreno je stanje provedbe Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske te definiranje predmeta i metoda rada Mješovitih povjerenstava na daljnjoj provedbi istih Ugovora.

U otvorenome razgovoru i u ozračju suradnje, a držeći se pojedinih Ugovora, članovi Komisija zadržali su se na aktualnim točkama koje se tiču: pravnoga okvira međusobnih odnosa, tematskih cjelina odgoja i kulture, gospodarskih pitanja te položaja Vojnoga ordinarijata u RH. U svakome području naglašena je dimenzija suradnje, zajedničke brige i potreba trajnoga dijaloga.

Glede pravnih pitanja u središtu je osobito bilo usklajivanje pravnih sustava Crkve i

Države, odnosno prepoznavanja statusa pravnih osoba Katoličke Crkve. Što se tiče područja kulture, na prvoj je mjestu bilo pitanje školskih ustanova, kako djelovanja katoličkih škola tako i prisutnosti vjeroučitelja i njegove izvedbe u javnim školama. Nadalje, uočena je nužnost veće koordinacije u odnosu prema očuvanju i obnovi kulturnih dobara i povezivanja radi ostvarivanja zajedničkih projekata i korištenja za to namijenjenih fondova EU.

Jasno je naglašeno da je Crkva uvijek bila i jest otvorena za nadzor od strane mјerodavnih državnih tijela transparentnosti namjenskoga trošenja Proračunskih sredstava. Crkvi je do toga stalo i zbog iznošenja istine o financiranju i korištenju novca iz Državnoga proračuna. Svjesni naslijedenih i sadašnjih poteškoća koje se tiču povrata i naknade oduzete imovine izneseni su stavovi i iskrena želja da se nastave započeti razgovori.

Za svako od ovdje navedenih pitanja i drugih koji se tiču četiri Ugovora Komisije su odlučile uspostaviti radna tijela koja bi jamčila stručan pristup i promicanje učinkovite suradnje.

Na sastanku su iznesena pojašnjenja stavova dviju strana o aktualnim pitanjima kao što su: Prijedlog zakona o medicinski pomoći oplodnji, mjesto vjeroučitelja u školskoj nastavi te o važnosti spomena na žrtve ratnih i poratnih stradanja tijekom novije hrvatske povijesti.

Obje strane su se usuglasile da se u međusobnoj komunikaciji, kao i u javnim istupima, mora biti odmјeren, poštujući različitost mišljenja.

Komisije su ocijenile ovaj prvi sastanak iznimno korisnim izražavajući nadu da će se i na ovoj i na drugim razinama i u budućnosti razgovarati s jednakom otvorenosću u traženju općega dobra.

Zagreb, 20. travnja 2012.

**PRIOPĆENJE S 44. PLENARNOG ZASJEDANJA
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE**
– ZAGREB, 17. – 19. TRAVNJA 2012. –

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 44. po redu, pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika HBK, održano je od 17. do 19. travnja u sjedištu HBK u Zagrebu, Ksaverska cesta 12a. Na zasjedanju su sudjelovali gosti: apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari, izaslanik Biskupske konferencije BiH mostarsko-duvanjski biskup i apostolski administrator trebinjsko-mrkanski mons. Ratko Perić, izaslanik Slovenske biskupske konferencije celjski biskup mons. Stanislav Lipovšek, izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda subotički biskup mons. Ivan Penzeš, srijemski biskup mons. Đuro Gašparović, izaslanik Talijanske biskupske konferencije tršćanski nadbiskup mons. Giampaolo Crepaldi i izaslanik Poljske biskupske konferencije mons. Marian Blažej Kruszyłowicz.

Na početku radnoga dijela zasjedanja kardinal Josip Bozanić nazočne je upoznao s pokretanjem postupka za beatifikaciju kardinala Franje Kuharića. Ukratko je izložio životopis blagopokojnog kardinala te zamolio biskupe da daju svoje mišljenje i suglasnost za taj postupak. Biskupi su jednoglasno podržali pokretanje toga procesa.

O temi «Propedeutsko razdoblje ili priprava kandidata za primanje u sjemenište» uvodno izlaganje održao je rektor Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu preč. Andelko Koščak. Govoreći o nekim iskustvima u radu s mladima koji žele biti svećenicima istaknuo je kako u posljednje vrijeme u bogosloviju dolazi sve više kandidata koji nisu bili u malome sjemeništu. Iz toga proizlaze razni novi izazovi koji zahtijevaju nove načine pristupa odgoju budućih svećenika. U tome smislu nameće se potreba sustavne, redovite i kvalitetne pripreme za ulazak u bogosloviju. Ta bi priprava uključi-

vala razdoblje od jedne godine. U nju bi bili uključeni svi oni koji žele postati svećenici, a završili su srednju školu. Nositelj programa bila bi bogoslovija u suradnji s drugim crkvenim ustanovama i stručnjacima s različitim područja. Formacija bi uključivala ljudsku (psiho-somatsku), intelektualnu i duhovnu dimenziju kandidata. Biskupi su istaknuli važnost promišljanja o ovoj temi i nužnost uvođenja propedeutskog razdoblja u bogoslovijama uvažavajući posebnosti krajevnih crkava.

Biskupi su usvojili završni tekst dokumenta «Ratio fundamentalis nationalis Croatiae» nakon što su u njega uvršteni prijedlozi s prethodnih zasjedanja. Radi se o temeljnog dokumentu za odgoj i obrazovanje svećeničkih kandidata na području Hrvatske biskupske konferencije. Dokument se upućuje Kongregaciji za katolički odgoj na odbrenje.

Biskupi su razmotrili i uputili na daljnju doradu Smjernice i Odredbe Kongregacije za nauk vjere.

Na tragu razmišljanja i prijedloga s prošlog zasjedanja biskupi su donijeli i neke upute, pojašnjenja i odredbe o misnom slavlju. Biskupi su istaknuli da ispravno postupanje svećenika u služenju svetih misa i ophodjenju s prilozima za nju, kao i ispravno poučeni vjernici koji u svetoj misi aktivno i djelatno sudjeluju, najbolje su jamstvo da će Crkva i danas izvršiti svoje poslanje koje joj Gospodin povjerava i biti njegova djelotvorna prisutnost u svijetu.

Biskupi su razmotrili i prijedlog novog statuta Hrvatskoga Caritasa uputivši ga na daljnju doradu. Uz to su vlč. Fabijan Svalina, dosadašnjeg vršitelja dužnosti ravnatelja Hrvatskoga Caritasa imenovali ravnateljem te ustanove HBK.

Posebna je pozornost bila posvećena nавјама промјена закона које се однose на темелјна пitanja života i obitelji. U duhu svoje pastirske službe i odgovornosti biskupi su s tim u vezi uputili apel nositeljima vlasti i hrvatskoj javnosti da se ti zakoni ozbiljno pripreme, da se omogući široka javna rasprava te da svi odgovorno pristupe traženju najboljih zakonskih rješenja koje se odnose na te temeljne vrijednosti svakoga društva.

Osvrnuvši se na 20. obljetnicu vjeronauka u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj biskupi su vrednovali prijeđeni put. Istaknuli su kako je vjeronauk u školi pridonio da generacije učenika, sada već odgovornih članova Crkve i društva, dobiju cjelovitiji odgoj i obrazovanje, te da postanu otvoreni za istinski i hrabri dijalog u demokratskom i pluralnom društvu. Zbog svoga prvotnog poziva na navještanje, Crkva u Hrvatskoj se osjeća pozvanom i dalje kročiti tim putem. Nada se i nadalje dobroj i iskrenoj suradnji s državnim institucijama nadležnim za školski sustav, koja će s obzirom na vjeronauk u školi, pokazati zrelost poštovanja svakoga čovjeka i njegovih prava na slobodu vjeroispovijesti, što uključuje i pohanjanje vjeronauka u školi, sa svim pripadajućim pravima i obvezama.

Predsjednik Vijeća HBK za kulturu i crkvena kulturna dobra nadbiskup Želimir Puljić podnio je izvješće o uređenju i korištenju crkvenih arhiva, o povratu crkvenih matica sukladno Sporazumu između HBK i Vlade RH od 31. listopada 2005. kao i o pristupu državnim arhivima. Nadbiskup Puljić je biskupe upoznao i s novim tijelom koje je Papa utemeljio u okviru Papinskoga vijeća za kulturu pod

nazivom «Predvorje naroda». Istaknuo je kako se radi o iznimno važnom tijelu u ovom povijesnom trenutku, a glavna mu je zadaća dijalog između vjernika i nevjernika o pitanjima vjere i velikim egzistencijalnim pitanjima.

Jedna od tema bilo je i pitanje statusa Vojnog ordinarijata na temelju nove Uredbe Vlade RH o ustroju Ministarstva obrane.

Biskupi su uputili apel da se Ured za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata omogući daljnji rad po još uvijek važećem Zakonu o pronalaženju, obilježavanju i održavanju grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata po kojem je i ustanovljen.

Potvrđeno je da će zahvalno hodočašće u Rim u «Godini vjere» biti od 5. do 9. studenoga 2012.

Posljednjeg dana zasjedanja, 19. travnja, biskupi su obilježili sedmu obljetnicu pontifikata pape Benedikta XVI. svečanim euharistijskim slavljem u zagrebačkoj prvostolnici koje je predvodio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Mario Roberto Cassari. To je ujedno bila zahvalna i oproštajna misa nuncija Cassaria kojega je papa imenovao za nuncija u Južnoafričkoj Republici, Namibiji, Bocvani, Svazilandu i Lesotu. Biskupi su uputili i prigodnu čestitku Svetome Ocu u kojoj su mu na osobit način zahvalili na prošlogodišnjem nezaboravnom posjetu Hrvatskoj.

Zagreb, 24. travnja 2012.

Tajništvo HBK

PRIOPĆENJE KOMISIJE HBK «IUSTITIA ET PAX»

Komisija «Iustitia et pax» Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika Komisije sisačkog biskupa Vlade Košića, održala je redovitu sjednicu 16. svibnja 2012. godine, u zgradici Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

U razmatranju aktualnih pitanja u našem društvu Komisija je izrazila zabrinutost zbog poskupljenja energenata, komunalnih pristojbi, a posebno vode, koja je osnovni uvjet života. Komisija podsjeća da se u svojim dosadašnjim izjavama zauzimala za besplatni socijalni minimum zbog, s jedne strane neodvojivosti pristupa vodi od osnovnog ljudskog prava na život, a s druge strane upravo zato što Hrvatska pripada krugu zemalja s najbogatijim vodnim zalihamama.

Komisija, nadalje, izražava neslaganje s javnim umanjivanjem simboličke vrijednosti Bleiburga kao simbola stradanja hrvatskoga naroda od strane komunističkog terora na kraju II. svjetskog rata i u vrijeme porača. Takvim se postupcima zbujuje hrvatska javnost, kao što je to slučaj i kod promjena obilježavanja državnih blagdana, a što ima

za cilj brisanje povijesnog pamćenja hrvatskog naroda. Komisija daje svoju podršku i poziva sve ljude dobre volje, a osobito vjernike da u nedjelje, 20. i 27. svibnja, izraze svoje opredjeljenje za život potpisivanjem «Deklaracije o zaštiti početka ljudskoga života i prava djeteta».

Komisija je, u svjetlu vrijednosti pravde i socijalnog mira, raspravljala o problemima reforme javne uprave, o zaštiti javnih dobara, kao i vitalnih sektora javnog dijela gospodarstva s posebnim osvrtom na potrebu postizanja vrsnog i stručnog, učinkovitog i kompetitivnog upravljanja državnom upravom i javnim sektorom, te očuvanja prirodnih dobara i mrežnih sustava, na uslugu građana i svih naraštaja. S tim u vezi Komisija najavljuje i skoro objavlјivanje izjave koja će se na osobit način baviti temom zaštite javnog interesa i neotuđivosti javnih dobara.

Zagreb, 17. svibnja 2012.

*Mons. Vlado Košić
predsjednik Komisije*

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 322/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

MJESEC LIPANJ

U mjesecu lipnju, na biskupijskoj razini, na njegovom početku je svetkovina našeg nebeskog zaštitnika sv. Kvirina. U nedjelju 17. lipnja biti će svećeničko ređenje naših đakona vlč. Kristijana Krajnovića, vlč. Silvija Španjića i vlč. Josipa Vidasa. Kad se tome pridoda svetkovina Tijelova (7. lipnja) te svetkovina Presvetog Srca Isusova (15. lipnja) radi koje je čitav mjesec posvećen Srcu Isusovu, te proslava svetaca kojima je spomen u ovom mjesecu a mnoge ih župe slave kao svoje zaštitnike, vidljivo je da je cijeli mjesec lipanj bremenit raznim duhovnim događanjima.

On je tradicionalno obilježen i pobožnošću Srcu Isusovom koja je u našoj biskupiji bila prilično uhodana i prakticirana. Nije više onako intenzivna, ali nas ovaj mjesec uvijek iznova poziva da i nama sasima kao i našim vjernicima posvjećujemo i produbljujemo ovu pobožnost.

Sveti Otac je blagdan Srca Isusova izabralo kao dan naše svećeničke duhovnosti. Tom prigodom iz Kongregacije za kler upućeno je svećenicima i ostalima popratno pismo – poruka koja u obzir uzima i predstojeću Godinu vjere te poziv svećenicima da, dok su i sami pozvani na produbljivanje vjere, budu nosioci te iste ljudima kojima su poslani.

Već se više godina na ovaj blagdan po pastoralnim područjima organiziraju susreti i molitve svećenika. Neka tako bude i ove godine. Neka dekani na svojim pastoralnim područjima nastoje u tom smislu taj dan duhovno valorizirati.

Svakako, neka sva duhovna događanja ovog mjeseca budu utkana u molitvu i pobožnost Isusovom Srcu.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 323/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

SVETKOVINA SVETOG KVIRINA

Svetkovina svetog Kvirina, biskupa i mučenika, zaštitnika naše biskupije, slavi se u ponedjeljak 4. lipnja. Svečanu, koncelebriranu sv. misu s početkom u 19.00 sati, predvodit će mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup.

Toga će se dana u 15.30 sati u Biskupskom dvoru u Krku održati i sjednica biskupa Metropolije.

U 18.00 sati u dvorani biskupije bit će prezentacija knjige dr. Antona Bozanića: *Svećenici i župe na području Krčke biskupije od 1900. godine do danas.*

Svi su svećenici i redovnici naše biskupije pozvani da toga dana dođu u Krk i suslave Euharistiju. Svećenici, naročito oni s otoka Krka, neće propustiti potaknuti vjernike da sudjeluju u ovom euharistijskom slavlju i tako doprinesu zajedništву naše biskupijske obitelji.

Isti su nakon euharistijskog slavlja dobrodošli u Biskupski dvor na zajedništvo stola.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 324/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

PRESVETO SRCE ISUSOVO – DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

I ove ćemo godine Svetkovinu Presvetog Srca Isusova iskoristiti za naš duhovni rast i svećeničko posvećenje. Stoga pozivam svu braću svećenike i redovnike s otoka Krka da se u petak 15. lipnja nađemo kod oo. Trećoredaca na Glavotoku na prijepodnevnoj duhovnoj obnovi sa sljedećim programom:

- 09.00 sati: Duhovni nagovor -
mr. Marinko Barbiš, rektor svetišta Majke Božje Goričke i župnik Drage Baščanske;
- 10.00 sati: Prigoda za sakramentalnu ispovijed;
- 10.30 sati: Euharistijsko klanjanje;
- 11.30 sati: Koncelebrirana sv. misa koju predvodi o. Biskup;
- 12.30 sati: Zajednički ručak.

Molimo svećenike da ponesu albu i štolu. Zbog organizacije susreta potrebno nam je znati broj svećenika i redovnika koji će sudjelovati na Danu svećeničkog posvećenja. Pretpostavljamo da će svi svećenici i redovnici koji žive i djeluju na otoku Krku sudjelovati na ovom Danu. Ukoliko netko zbog objektivnih razloga neće moći sudjelovati, neka to javi Ordinarijatu najkasnije do 11. lipnja.

Pozivam dekane sa pastoralnih područja Cresa, Lošinja i Raba da na blagdan Presvetog Srca Isusova i oni organiziraju duhovni program i okupljanje svih svećenika sa spomenutih područja.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 325/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

SVEĆENIČKO REĐENJE

Ove godine imamo trojicu đakona koji će, ako Bog da, uskoro biti zaređeni za svećenike.

Naši đakoni, vlč. Kristijan Krajnović iz Krka, vlč. Silvio Španjić iz Njivica i vlč. Josip Vidas iz Novalje, bit će zaređeni za svećenike u krčkoj katedrali u nedjelju 17. lipnja 2012. godine.

Obred svećeničkog ređenja započet će u 19.00 sati. Pozivam svećenike, osobito one s otoka Krka, da potaknu srednjoškolce i polaznike završnih razreda osnovne škole, kao i ministrante na sudjelovanje u ovome slavlju.

Svećenici neka sa sobom ponesu albu.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 326/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

ISPITI ZA ISPOVJEDNU OVLAST

U smislu kan. 970 i naših dijecezanskih propisa ove su godine dužni pristupiti ispitu za isповједну ovlast sljedeći svećenici: Badurina Dudić Zvonimir, Sudac Zlatko, Boras Krunoslav, Crnović Tomislav, Dajčman Krešimir i Papić Ranko.

Ispit će se održati u Biskupskom dvoru u Krku u ponedjeljak 25. lipnja u 09.30 sati.

Neka svećenici temeljito prouče materijale koji se odnose na sakrament Pokore

(Pomirenja) iz dogmatike, moralke, crkvenog prava, pastoralne i liturgike.

Podsjećamo ih da donesu sa sobom dokument o ovlasti za isповједanje (tzv. page-lu).

U slučaju da nekome od njih u međuvremenu istekne ovlast isповједanja, ista se produžuje do dana ispita.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 327/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

PRIJAVA NOVIH SVEĆENIČKIH KANDIDATA

Po završetku osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja mladi se opredjeluju za određeni životni poziv. Ukoliko u nekoj župi ima kandidata za svećenički poziv treba ih prijaviti Biskupskom ordinarijatu do dolje navedenih datuma.

Uvjeti za prijem u Sjemenište i upis u školu su sljedeći:

- svjedodžba VII. i VIII. razreda
- rodni list
- domovnica
- prijava za natječaj (dobiva se u školi)
- krsni list
- potvrda o krizmi ukoliko nije upisana u krsnom listu
- vjenčani list crkvenog vjenčanja roditelja
- liječničko uvjerenje
- molba za prijem (vlastoručno napisana)
- preporuka župnika
- potpisana izjava roditelja o suglasnosti s izborom zvanja svoga sina i njegovim odlaskom u sjemenište.

Za ostale pojedinosti vezane uz prijavu upućujemo vas na tekstove objavljene u *Službenom vjesniku* broj 4/2007: «Izvještaj sa Broj: 328/2012.

susreta biskupa u sjemeništu 'Zmajević'» (str. 83), «Pismo Rektora sjemeništa 'Zmajević' župnicima» (str. 84) i «Formular izjave roditelja» (str. 85)

Imena kandidata za Sjemenište treba javiti ovom Ordinarijatu do 20. lipnja 2012.

Uvjeti za prijem u Bogosloviju i upis na Teologiju su sljedeći:

- Rodni list
- Krsni list
- Domovnica
- Svjedodžba svih razreda srednje škole
- Svjedodžba o završnom ispitu (maturi)
- Liječničko uvjerenje
- Molba kandidata za prijem (vlastoručno napisana)

Ovim dokumentima Župnik treba priložiti i svoje mišljenje o prikladnosti kandidata.

Kandidate za Bogosloviju treba javiti ovom Ordinarijatu do 10. srpnja 2012., a navedene dokumente dostaviti čim prije nakon toga datuma.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.
Krk, 30. svibnja 2012.

LJETOVANJE SJEMENIŠTARACA I BOGOSLOVA

Ovogodišnje ljetovanje sjemeništaraca i bogoslova bit će u «Oazi Kraljice mira» u župi Krk i trajat će od ponedjeljka 30. srpnja do nedjelje 5. kolovoza, uključivo. Sjemeništarci i bogoslovi okupit će se u Oazi u ponedjeljak prije podne u 10.00 sati. Ljetovanje završava nakon ručka u nedjelju 5. kolovoza.

Sjemeništarci i bogoslovi moći će detaljnije informacije dobiti od vlc. Marina Dašeka, koji će voditi njihovo ovogodišnje ljetovanje.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 329/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA

Duhovne vježbe za svećenike održat će se u dva turnusa:

Prvi turnus: od utorka 28. kolovoza o podne do petka 31. kolovoza o podne u Franjevačkom samostanu na Košljunu.

Drugi turnus: od ponedjeljka 3. rujna o podne do četvrtka 6. rujna o podne u samostanu oo. Karmelićana u Krku.

Voditelj ovogodišnjih duhovnih vježbi bit će o. Zdenko Križić O.C.D.

Svećenici koji sudjeluju na duhovnim vježbama neka budu na mjestu njihova održavanja najkasnije do 11.30 sati određenoga dana, kako bi se na vrijeme smjestili po sobama i mogli sudjelovati na zajedničkom

objedu. Isto tako, mole se svećenici da na vrijeme odluče i međusobno se dogovore na kojem će turnusu sudjelovati, kako ne bi bilo poteškoča oko zamjena na službi u župama. Svoje će sudjelovanje, također na vrijeme, svećenici prijaviti ovom Ordinarijatu. Ovo je važno jer je broj sudionika na drugom turnusu ograničen. Mole se svećenici da se za duhovne vježbe pripremaju duhovno te da na njih odu i da u njima sudjeluju u sabranosti i tišini.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 330/2012.

Krk, 30. svibnja 2012.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije su na svom 44. plenarnom redovitom zasjedanju, u Zagrebu od 17. do 19. travnja 2012., donijeli sljedeće

UPUTE, POJAŠNjenja i ODREDBE O MISNOM SLAVLJU

Uvod

Crkva na Drugom vatikanskom koncilu uči: «Liturgijski čini nisu privatni čini; oni su slavlja Crkve koja je 'sakrament jedinstva', to jest sveti puk okupljen i uređen pod biskupom. Stoga se ti čini tiču svekolikoga Tijela Crkve, oni ga očituju i djeluju na njega» (SC, 26). Zbog toga, nastavlja isti Koncil, «Crkva usmjeruje svoju brižljivu skrb na to da vjernici ne prisustvuju tom otajstvu (euharistijskom slavlju) poput tuđinaca ili nijemih gledatelja, nego da time što to po obredima i molitvama dobro shvaćaju, svjesno, pobožno i djelatno sudjeluju u svetome činu» (SC, 48).

U presvetoj euharistiji, koja se naziva najuzvišenijim sakramenton, je «sadržan, pri-nosi se i prima sam Krist Gospodin i po njoj Crkva trajno živi i raste. Euharistijska žrtva, spomen-čin Gospodnje smrti i uskrsnuća, u kojoj se ovjekovječuje žrtva križa, vrhunac je i izvor svega bogoštovlja i kršćanskog života, kojom se označuje i ostvaruje jedinstvo Božjeg naroda i dovršava izgradnja Tijela Kristova. Ostali su naime sakramenti i sva crkvena djela apostolata s presvetom euharistijom povezani i k njoj usmjereni» (kan. 897).

Sukladno ovom naučavanju Crkve treba promatrati i svakog svećenika koji po prezbiterskom ređenju postaje «služitelj presvete euharistije» (usp. kann. 900-911) i time predsjedatelj euharistijskog slavlja. To mu je bitna oznaka svećeničkog služenja i poslana. Svećenik se u euharistijskom slavljenju ravna u skladu s *liturgijskim* pravom (sadržanim u liturgijskim smjernicama i propisima) i s *kanonskim* pravom (kanonskim normama). Na taj način svećenik je izravno uk-

ljučen u izgrađivanje Tijela Kristova, Crkve.

Ostvarivanju toga cilja željeli smo pridoniojeti dokumentom HBK, *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, ali nam praksa pokazuje da su, u onom što se odnosi na misno slavlje, kao i u onom što se odnosi na misne nakane i priloge za mise, potrebne određene nadopune, pojašnjenja i promjene u dosadašnjoj praksi bdijenja nad tim obvezama, pa to ovim činimo.

Pastoralno-pravne odredbe

1. Svaki svećenik, i dijecezanski i redovnički, treba poštivati pravilo da mu je dopušteno slaviti, u smislu predsjedanja misnim slavljem i koncelebracije, samo jednu sv. misu na dan (usp. kan. 905 § 1).

2. Svećenik smije slaviti dvije svete mise (binirati) radnim danom samo uz izričito dopuštenje mjesnoga ordinarija, koji će ga dati, ako za to postoje opravdani razlozi pastoralne naravi (usp. kan. 905 § 2). Slaviti pak tri svete mise (trinirati) radnim danom ne smije se ni pod kojim uvjetom.

3. Svećenik smije slaviti tri svete mise (trinirati) nedjeljama i zapovijedanim blagdanima također samo uz izričito dopuštenje mjesnoga ordinarija, koji će ga dati, ako za to postoje opravdani pastoralni razlozi (usp. kan. 905 § 2). Slaviti pak četiri svete mise (kvadrinirati) ni radnim danom ni nedjeljama ni zapovijedanim blagdanima ne smije se ni pod kojim uvjetima. Ako negdje postoji takva praksa, treba ju bez ikakva odlaganja ukinuti.

4. Izuzetak od gornjih pravila binacije i trinacije čine sljedeći slučajevi (*Opća uredba Rimskog misala*, br. 204; HBK, *Direktorij za*

pastoral sakramenata u župnoj zajednici,
bilješka br. 21, str. 59):

a) na Veliki četvrtak: tko je slavio ili koncelebrirao Misu posvete ulja, može slaviti ili koncelebrirati Misu većere Gospodnje;

b) tko je slavio ili koncelebrirao misu u vazmenome bdijenju, može slaviti ili koncelebrirati Danju misu;

c) na svetkovinu Rođenja Gospodnjega (Božić) mogu svi svećenici slaviti ili koncelebrirati tri mise, s time da se one slave u svoje vrijeme;

d) na Spomen svih vjernih mrtvih svi svećenici mogu slaviti tri mise ili u njima koncelebrirati, uz uvjet da se one slave u različito vrijeme i da se poštuju odredbe o namjenjivanju druge odnosno treće mise;

e) tko s biskupom ili njegovim izaslanim koncelebrira u prigodi sinode, pastirskoga pohoda ili nekoga svećeničkog zborovanja, može za dobro vjernika opet slaviti misu; isto vrijedi, uz obdržavanje propisa, i za skupove redovnika.

5. Svećenik koji istoga dana koncelebrira drugu misu ne može ni s kojega razloga primiti za nju prilog (usp. kan. 951 § 2).

6. Neka se svi svećenici savjesno pridržavaju odredbe kan. 951 § 1 koji nalaže da svaki svećenik, osim na svetkovinu Rođenja Gospodnjega, prilog za binaciju ili trinaciju treba predati u svrhe koje je propisao ordinarij, to jest poslati ga nad/biskupskomu ordinarijatu. Tom su obvezom vezani svi dijecezanski svećenici i oni redovnički svećenici koji po dekreту dijecezanskoga biskupa vrše bilo koju službu na župi (župnici, župni vikari), dok oni redovnički svećenici koji nisu župnici ni župni vikari, ako zbog nekoga drugog opravdanog razloga imaju dopuštenje *mjesnoga* ordinarija za binaciju (usp. kan. 905 § 2), prilog trebaju dostaviti *vlastitomu* ordinariju (usp. kan. 957).

7. Oni koji po službi imaju obvezu slavljenja mise «za narod» (*pro populo*), ako istoga dana služe drugu svetu misu, mogu za

sebe zadržati prilog od te mise (*Papinsko vijeće za zakonske tekstove*, odgovor od 27. 11. 2000.); ako pak po dopuštenju mjesnoga ordinarija nedjeljama i zapovijedanim blagdanima triniraju, prilog od treće mise dužni su dostaviti nad/biskupskomu ordinarijatu.

8. Svim se svećenicima *usrdno preporučuje* da vjernike često podsjećaju na častan i hvalevrijedan običaj Crkve da za svoje pokojne članove prikazuje sv. misu pa neka ih potiču na slavljenje misa za pokojne, ali i po drugim njihovim nakanama (usp. kann. 945-946; *Mos iugiter*, članak 2, § 3). Neka svećenici imaju stalnu brigu da poučavaju vjernike kako su i tzv. «nevezane misi», tj. one koje nisu vezane uz određeni dan i vrijeme, pred Bogom jednako vrijedne kao i one «vezane», te da će biti sigurno slavljene, ako je za njih dan i primljen prilog, jer je time nastupila stroga obveza (usp. kan. 948). «Nevezane» ili «slobodne» misne nakane, zajedno s prilogom, svećenici koji s biskupovim dekretom vrše službu na župi dužni su dostavljati svomu nad/biskupskom ordinarijatu. Vlastitomu nad/biskupskom ordinarijatu obratit će se za misne intencije oni svećenici koji ih zbog službe ili drugoga razloga uopće nemaju ili ih nemaju u dovoljnoj količini. Kada Ordinarijat prosljeđuje misne nakane svećenicima koji ih trebaju, a koji nisu inkardinirani u tu nad/biskupiju, transakciju treba učiniti isključivo putem svećenikova vlastitoga ordinarijata, uvjek uz pisano otpremnicu i odgovor s primitkom posланогa novca za misne nakane.

9. Time se dopunja i mijenja ranija odredba Hrvatske biskupske konferencije koja je glasila: «Rektori svetišta i drugih hodočasnicičkih mjesto, gdje obično pritječu mnogobrojni prilozi za slavljenje misa, trebaju *onerata conscientia* (u savjesti) brižljivo bdjeti da se točno primijene odredbe općeg zakona o tom predmetu. Ako neke priloge predaju neposredno svećenicima, neka o tome obavijeste svoga ordinarija» (HBK, *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, br. 110). Od sada su svi, bilo da su župnici ili rektori svetišta i drugih hodočasnicičkih mjes-

ta, dužni višak misnih nakana dostavljati svomu ordinariju (usp. kan. 956).

10. Kad su posrijedi *prilozi za misu*, neka se svi svećenici posebno savjesno i pažljivo pridržavaju kanonske odredbe kojom se od misnoga priloga ima ukloniti «čak i privid poslovanja ili trgovine» (kan. 947), dakako i bilo kakve nezakonite zarade. Neka se zato dosljedno pridržavaju odredbe biskupâ svoje crkvene pokrajine o novčanoj visini misnog stipendija (usp. kan. 952 § 1) i neka ga ne zamjenjuju nikakvim drugim dobrima ni uslugama, niti ga samoinicijativno preinacha-vaju za druge potrebe, pa makar i crkvene, mijenjajući tako izvornu volju darovatelja, odnosno naručitelja misnih nakana.

11. Nijednomu svećeniku «nije dopušte-no tražiti veći iznos» od propisanoga niti zbog kojeg razloga; «dopušteno mu je ipak primiti dobrovoljno ponuđeni veći, dapače i manji prilog od onog određenog za namjenu mise» (kan. 952 § 1). Neka se pritom posebno pazi je li veći iznos darovan osobi svećenika (*intuitu personae*) ili je darovan crkvi (*intuitu ecclesiae*). Svećenicima se također «usrdno preporučuje da i bez primanja ikakva priloga slave misu na nakanu vjernika, osobito onih siromašnih» (kan. 945 § 2).

12. Što se tiče misa na kolektivnu nakanu, svakomu nad/biskupu pripada da slobodno odluci o tome za svoju partikularnu Crkvu imajući u vidu da se uvijek radi *o iznimci u odnosu na pravilo* da se mora namijeniti toliko pojedinačnih sv. misa koliko ima pojedinačnih nakana za koje je dan i primljen, pa makar neznatan, prilog (usp. kan. 948). Ostajući kod onoga što je Hrvatska biskupska konferencija već o tome izrekla i odredila da se takve mise ne mogu slaviti nedjeljom (HBK, *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, br. 111), neka u smislu dekreta Kongregacije za kler *Mos iugiter* od 22. 02. 1991. za one svećenike na području HBK-a, koji po odobrenju nad/biskupa služe mise na kolektivnu nakanu, vrijede sljedeće norme:

a) Ako naručitelji misa, *prethodno i izri-*

čito obaviješteni i upozoren i prikladno poučeni, slobodno pristanu da njihovi prilozi budu ujedinjeni s drugima u samo jedan pri-log, može im se udovoljiti samo jednom sv. misom na kolektivnu nakanu.

b) U takvome slučaju potrebno je *javno oglasiti dan, mjesto i vrijeme* kad će se takva sv. misa slaviti; ali takva se sv. misa smije slaviti *najviše dva puta na tjedan.*

c) Svećenik koji služi misu na kolektivnu nakanu smije zadržati za sebe *samo iznos jednoga stipendija koji je određen u biskupiji*. Iznos koji premašuje propisani misni stipendij mora se redovito dostavljati dijece-zanskom biskupu za svrhe koje je on određio.

13. Poznato je da je Hrvatska biskupska konferencija već donijela odredbu o obveznim župnim knjigama u *Pravilniku o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama*, 2001., članak 41. te je među obvezatne župne knjige navela i «knjigu primljenih misnih nakana (usp. kan. 958, § 1)». Evidencija primljenih i namijenjenih misnih nakana obvezatna je međutim ne samo za župe, nego i za rektorate, svetišta i druga mjesta pobožnosti (usp. kan. 958 § 1), pa i za svećenike koji nemaju crkvenu službu, a ordinarij je obvezan svake godine pregledati te knjige osobno ili putem drugoga (usp. kan. 958 § 2). Osim toga, podsjećamo *sve svećenike*, bez obzira na službu koju vrše, da moraju točno upisivati mise primljene za slavljenje i one namijenjene (usp. kan. 955 § 4).

14. Tko se ne bude pridržavao ovih odredbi bit će kažnjen u skladu s kanonskim propisima, ne isključujući niti mogućnost primjene cenzure ili neke druge pravedne kazne (usp. kan. 1384 i 1385).

Zaključak

Slaviti euharistiju bitno je poslanje svećenika. On je u služitelj (*minister*) euharistijske. On vrši svoju svećeničku službu u ime

Crkve koja svojim odredbama usmjeruje to služenje. Ispravno postupanje svećenika u služenju sv. mise i ophođenju s prilozima za nju, kao i ispravno poučeni vjernici koji u sv. misi aktivno i djelatno sudjeluju, najbolje su

jamstvo da će Crkva, na tragu duge i bogate kršćanske tradicije, i danas izvršiti svoje poslanje koje joj Gospodin povjerava i biti njegova djelotvorna prisutnost u svijetu.

*****

Ovaj dokument u br. 12 predviđa mogućnost služenja misa na kolektivnu nakanu ako to biskup odluči za svoju biskupiju. U našoj biskupiji i dalje vrijede dosadašnja pravila, što znači da se ne mogu primati i služiti mise na kolektivnu nakanu. Isto tako, i dalje vrijedi pravilo da svećenik sve misne intencije koje je primio, a ne može ih u propisanom i predviđenom roku slaviti, mora ih predati isključivo svome Biskupskom ordinarijatu (br. 8).

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

IZ KATEHETSKOG UREDA

BISKUPIJSKO/ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE VJEROUČITELJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

U drugoj polovici lipnja o.g. u Rabu, održat će se Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola za pastoralna područja Rab - Pag.

Voditelji će biti Dubravka Buničić, prof. i mr. sc. Anton Peranić.

Anton Peranić, predstojnik

IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL MLADIH

Program - MLADI ZA MLADE -
Formacija a animatora
Ured HBK za mlade
Povjerenstvo za pastoral mladih Krčke biskupije
Salezijanska obitelj

EVALUACIJA MLADIH KRČKE BISKUPIJE POVODOM PROVEDBE TEMELJNE FORMACIJE ANIMATORA PROGRAMA «MLADI ZA MLADE» 2011./2012.

Za ovogodišnju, prvu formaciju, bilo je prijavljeno 40 mladih od kojih je Temeljnu formaciju završilo njih 32. Svi mladi koji su završili ovu formaciju sada se upućuju na specijalizaciju animatora koja bi se trebala održati u zimskim praznicima 2013. godine budući da zbog turističke specifičnosti biskupije to nije moguće učiniti u ljetnim praznicima. Došavši u Krčku biskupiju, naišli smo na plodno tlo što se tiče polaznika. Mladi su otvoreni, spremni na suradnju, ali zrelost, razumijevanje i zainteresiranost za rad bile su njihove glavne prednosti. Vidjelo se tijekom svih susreta da su prethodno formirani, s njima se radilo i pripremalo ih se na župnoj i biskupijskoj razini. Specifično za ovu biskupiju je to da se tijekom programa istaknuo muški dio sudionika. To se posebno osjetilo na zadnjem susretu kojem je tema bila «Duhovna dimenzija animatora». Na-

ravno, i djevojke su aktivno sudjelovale i uvelike pridonijele cijeloj formaciji, samo je otvorenost i ozbiljnost muškog dijela izne-nađujuća u odnosu na druge biskupije pa je iz tog razloga posebno istaknuta.

Da zaključim, Temeljna formacija animatora programa «Mladi za mlade» u Krčkoj biskupiji protekla je bez ikakvih zamjernika sa naše strane, s tim da bih dodatnu pohvalu uputila povjereniku za mlade vč. Saši Ilijicu, ostalim svećenicima Krčke biskupije i krčkom biskupu mons. Valteru Županu koji su svojim sudjelovanjem oplemenili naše susrete.

Evaluaciju pripremila:
Peta Juriša
Voditeljica programa
"Mladi za mlade"

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Ožujak

28. predsjedao plenarnom proljetnom svećeničkom sastanku u Krku i ugostio mons. Renza Bonettia, župnika iz Bovolone (Verona) koji je svećenicima govorio o pastoralu obiteljskih zajednica;
29. primio s. Marinu, opaticu iz Raba sa s. Benediktom;

Travanj

1. slavio blagoslov maslinovih grančica, predvodio procesiju od franjevačke crkve do katedrale i slavio svečanu misu;
- u večer, sudjelovao na zajedničkoj uraljanju;
2. u večer, sudjelovao na zaključnoj uraljanju svečanog godišnjeg klanjanja;
5. u katedrali slavio koncelebriranu misu krizme s posvetom ulja i zadržao svećenike, redovnike, bogoslove i klerike na ručku;
- u večer, slavio u katedrali misu Večere Gospodnje s pranjem nogu;
6. predvodio obred Muke i smrti Gospodnje s procesijom po gradu Krku;
7. slavio obrede Vazmenog bdijenja s podjelom sakramenata inicijacije;
8. slavio svečanu misu Vazmene svetkovine i na večer predvodio pjevanu Večernju;
9. u «Oazi Kraljice mira» u Krku sudjelovao na susretu obiteljskih zajednica i misio;
10. u Rijeci se susreo s mons. Milanom Simčićem;
11. primio svećenike Zaprešićkog dekanata;
13. na Košljunu pohodio Franjevce koji su tamo održali provincijalni kapitul i izabrali novog provincijala o. Andriju Biločića;

15. u Nerezinama, za vrijeme svečane mise, podijelio sakramenat sv. Potvrde;
16. održao novokrštenicima mistagošku katehezu;
- 17 – 19. sudjelovao u radu 44. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu;
19. sudjelovao s ostalim biskupima u zagrebačkoj katedrali na oproštajnoj misi i nakon toga na večeri dosadašnjeg Apostolskog Nuncija mons. Maria Roberta Cassaria;
21. u katedrali slavio sv. misu prigodom hodočašća djece na grob biskupa Mahnića;
- otplovao za Veli Lošinj i susreo se sa krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima;
- u «Betaniji» se susreo sa mladim iz naše biskupije koji su bili na formativnom susretu za animatore;
22. u Velom Lošinju, za vrijeme mise, podjelio sakrament sv. Potvrde;
23. održao mistagošku katehezu novokrštenicima;
26. sudjelovao na sjednici Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika;
29. predvodio zavjetnu procesiju «Križi» na Rabu sa slavljem sv. mise;
30. susreo se sa prvom grupom krizmanika župe Krk te sa njihovim roditeljima i kumovima;

Svibanj

1. u Lunu blagoslovio novoobnovljenu župnu crkvu;
- 2 – 6. obavio pastirski pohod župe Vrbnik;
5. sudjelovao na nacionalnom Susretu hrvatske katoličke mladeži u Sisku;
6. svečanim misnim slavljem i podjelom svete krizme te pjevanom Večernjom

- popodne završio pastirski pohod župe Vrbnik;
7. u Zagrebu predsjedao Vijeću HBK za život i obitelj;
  8. susreo se s drugom grupom krizmanika župe Krk te sa njihovim roditeljima i kumovima;
  12. u Ćunskom se susreo s krizmanicima te njihovim roditeljima i kumovima i misio u kapeli sv. Leopolda Mandića u Artatore;
  13. pohodio župu Osor, misio te u Ćunskom slavio svetu misu s podjelom sv. potvrde;
  18. u Rijeci sudjelovao na tribini o medicinski pomognutoj oplodnji;
  19. sudjelovao u Krku na sjednici vodstva Pokreta za život. Otputovao u Mali Lošinj gdje se susreo sa krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima;
  20. u Malom Lošinju, za vrijeme euharistiskog slavlja, podijelio sakrament sv. potvrde;
  - 21 – 24. sudjelovao u Rimu kao delegat Hrvatske biskupske konferencije na 64. sjedanju Talijanske biskupske konferencije. Posjetio Kongregaciju za nauk vjere.
  27. u Krku slavio svečanu misu na svetkovinu Duhova, podijelio sv. potvrdu i slavio svečanu Večernju;
  28. održao zadnju mistagošku katehezu novokrštenicima.

SVEĆENICI

VLČ. VEDRAN KIRINČIĆ 15. je svibnja, nakon što je razriješen službe biskupova tajnika, prema odluci Biskupa otpustovao u župu Predragocjene Krvi u Astoriu (SAD) u biskupiji Brooklyn da se uključi u pastoralne

aktivnosti ove župe s posebnim mandatom za vjernike hrvatske narodnosti među kojima je i lijepi broj onih koji potječu s otokâ naše biskupije.

ZLATNI JUBILEJ

Svoj zlatomisnički jubilej naš biskup MONS. VALTER ŽUPAN i MONS. ANDRIJA DEPIKOLOZVANE proslavit će zahvalnom sv. misom u nedjelju 8. srpnja u krčkoj katedrali u 10.00 sati. Kako se uvijek naglašava prigodom ovakvih slavlja, ovo je prigoda da se uz izraze zahvalnosti Bogu za svećenički poziv, naglasi i potreba Crkve za novim duhovnim zvanjima i nov poticaj na molitvu za njih. Osim toga, budući da je jedan od jubilaraca naš biskup Valter, ovo je na neki način zahvala cijele naše biskupijske obitelji kojoj je on kao pastir na čelu. Stoga je ovaj jubilej i prigoda da se u raspoloženju zahvalnosti okupimo oko našeg biskupa i zajedno s njim proslavimo Boga za 50. godina

njegove svećeničke službe od kojih je 14 godina biskup. Prema pozivu Biskupa na Veliki četvrtak, svećenici su prema svojim mogućnostima i pastoralnim obavezama pozvani na ovo slavljje a pozivaju se da na njega potaknu i vjernike. Ujedno molimo svećenike da radi organizacije u Biskupski ordinarijat do kraja lipnja prijave svoje sudjelovanje kako na misi tako i na zajedničkom objedu u Biskupiji.

Jubilarci će Bogu zahvaliti i u svojim rodnim župama i to biskup Valter Župan u Ćunskom u nedjelju 15. srpnja a mons. Andrija Depikokozvane u Vrhu 29. srpnja 2012. godine.

**PRIOPĆENJE
APOSTOLSKE NUNCIJAURE U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Apostolska nunciatura priopćuje da je danas, 10. ožujka 2012. Sveti Otac Benedikt XVI. imenovao apostolskim nuncijem u Južnoj Africi, Namibiji, Botswani i Swazilandu, sadašnjeg apostolskog nuncija u

Republici Hrvatskoj, preuzvišenog mons. Marija Roberta Cassarija, naslovnog nadbiskupa Tronta.

Zagreb, 10. ožujka 2012.

NOVI NUNCIJ U R HRVATSKOJ

Papa Benedikt XVI. imenovao je za apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Alessandra D'Errica, naslovnog biskupa Karinenskog, dosadašnjeg apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, objavio je otpravnik poslova Apostolske nunciature u Republici Hrvatskoj mons. Mauro Lalli.

Nadbiskup Alessandro D'Errico rođen je u Frattamaggioreu (Napulj, Italija), 18. studenoga 1950. Zaređen je za svećenika 24. ožujka 1974. i inkardiniran je u biskupiju

Aversa. Doktorirao je filozofiju. Započeo je diplomatsku službu Svete Stolice 5. ožujka 1977. i obavljao službe pri Papinskim predstavništvima na Tajlandu, u Brazilu, Grčkoj, te u Prefekturi papinskog doma, a kasnije u Apostolskim nunciaturama u Italiji i Poljskoj. Za apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini imenovan je 21. studenoga 2006, a 17. veljače 2010. i u Crnoj Gori. Osim talijanskog, govori francuski, španjolski i engleski jezik.

**UZORITI KARDINAL JOSIP BOZANIĆ
POČASNI DOKTOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Sveučilište u Zagrebu dodijelilo je u petak, 18. svibnja 2012. u 11 sati, u auli Rektorate, počasni doktorat Sveučilišta (*doctor honoris causa*) uzoritom gospodinu kardinalu Josipu Bozaniću, zagrebačkom nadbiskupu i Velikom kancelaru Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za iznimne doprinose u izgradnji humanijeg društva, promicanju teoloških, humanističkih i društvenih znanosti, dostojanstva ljudske osobe, kulture dijaloga i u afirmaciji hrvatske vjerske i kulturne baštine u Europi i u svijetu.

Počasni doktorat uzoritom gospodinu kardinalu Josipu Bozaniću dodijelio je rektor

Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Alekса Bjeliš na temelju izvješća Stručnog povjerenstva za dodjelu počasnog doktorata.

Svečanost dodjele počasnog doktorata započela je uvodnim govorom rektora Sveučilišta prof. dr. sc. Alekса Bjeliša, nakon čega je uslijedio govor promotora prof. dr. sc. Ivana Karlića. Nakon što je rektor proglašio uzoritoga gospodina kardinala Josipa Bozanića počasnim doktorom Sveučilišta u Zagrebu, kardinal Bozanić upisao se u knjigu počasnih doktora te se obratio uzvanicima u auli. Svečanost dodjele počasnog doktorata završila je akademskom himnom *Gaudemus igitur*.

U povodu dodjele počasnog doktorata, kardinal Josip Bozanić održao je tog dana, 18. svibnja u 17 sati, u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, predavanje *Religija, vjerska sloboda i suvremena laičnost u oblikovanju demokratičnosti pluralnoga društva*.

Istoga dana kardinalu Bozaniću uputio je čestitku i naš krčki biskup mons. Valter Župan izražavajući ponos i zahvalnost Bogu:

«Krčka biskupija, iz koje potječete i gdje su Vaši korijeni, ima zato razloga biti ponosna i nadasve Bogu zahvalna što iz njezina krila nastavlja uzdizati značajne ljude koji svojim sposobnostima i obdarenošću doprinose ne samo pojedinačnom nego i općem dobru društva u cjelini, a kao od Boga odabrani pastiri u prvom redu ljube i izgaraju za Kristovu Crkvu!»

NAJAVA ZAHVALNOG HODOČAŠĆA U RIM

Hrvatsko zahvalno hodočašće u Rim u Godini vjere za pohod Svetog Oca Benedikta XVI. Hrvatskoj poduzet ćemo od pondjeljka 5. studenog do subote 10. studenog 2012. godine priključujući se na taj način i ostalim

hodočasnicima iz Hrvatske na ovom zahvalnom hodočašću.

Čim dodemo do konkretnijih informacija prosljedit ćemo ih župnicima kako bi mogli animirati vjernike za ovo hodočašće.

PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

Tradicionalni plenarni sastanak svećenika Krčke biskupije održao se u srijedu 28. ožujka 2012. u dvorani Biskupskog dvora u Krku. Sastanak je moderirao krčki biskup mons. Valter Župan, a sudjelovali su sljedeći svećenici: Andelko Badurina, Zvonimir Badurina Dudić, Marinko Barbiš, Krunoslav Boras, Anton Bozanić, Ivan Brnić ml., Ivan Brnić st., Frane Brozić, Ivan Buić, Tomislav Crnović, Bogumil Dabo, Krešimir Dajčman, Marin Dašek, Ivan Debelić, Tomislav Debelić, Anton Depikolozvane, Dinko Deželić, Marin Hendrih, Nikola Ilijic, Saša Ilijic, Ivan Jurasić, Dinko Justinić, Ivan Katunar, Ivica Katunar, Vedran Kirinčić, Ivan Kordić, Petar Kordić, Josip Kosić, Marijan Kosić, Vjekoslav Martinčić, Ivan Milovčić, Božidar Mrakovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Ranko Papić, Anton Peranić, Matej Polonijo, Nikola Radić, Mate Sutora, Anton Tamarut, Antun Toljanić, Anton Turčić,

Ivan Turčić, Anton Valković, Jerko Valković, Franjo Velčić, Franjo Vitezić, Božidar Volarić, Antun Zec, Slavko Zec, Robert Zubović, Mate Žic, redovnici: franjevci trećoredci: o. Anto Garić, o. Rafael Lukarić, o. Mladen Pejić, o. Vlado Rožić, o. Petar Runje, o. Damjan Šešelja i o. Marko Vrgoč, franjevac konventualac o. Maksimilijan Herceg, te franjevci OFM o. Nediljko Jerkan, o. Stjepan Žužić i o. Diego Deklić. Sudjelovala su i naši đakoni: Kristijan Krajnović, Silvio Španjić i Josip Vidas te bogoslovi i novaci.

Pokorničko bogoslužje u krčkoj je katedrali predvodio mons. Anton Valković.

Gost predavač bio je mons. Renzo Bonetti utemeljitelj Zajednice obitelji za evangelizaciju «Mistero grande» iz Bovolone (Verona), Italija sa jednim bračnim parom. Kroz svoje izlaganje upoznao nas je sa svo-

jem radom pri Talijanskoj biskupskoj konferenciji u kojoj je bio zadužen za obiteljski pastoral. Imajući dobar uvid, s jedne strane učiteljstva Crkve, a s druge konkretan pastoral župe koji je često bio «jako daleko» od učiteljstva, rodila mu se želja da približi učiteljstvo Crkve svakom čovjeku u župi i župu približi učiteljstvu Crkve. U tom smislu postao je župnik Bovolone i krenuo s provođenjem te ideje. U želji da Isus bude u centru njegove župe i pastoralnog djelovanja uvodi cjelodnevno klanjanje iz kojeg se rađaju Obiteljske zajednice za evangelizaciju.

Mons. Renzo je krčkom kleru svojim svjedočanstvom ukazao da se ovakav pasto-

ral može provoditi i u našim župama. Činjenica da je takav oblik prihvaćen u mnogim župama i biskupijama kako Italije tako izvan njenih granica, ulila je nadu u ovu novu vrstu pastoralna obitelji.

Nakon zajedničke rasprave i objeda, uslijedio je razgovor o aktualnim pastoralnim događanjima na području Biskupije.

Predavač mons. Renzo Bonetti u popodnevnim je satima predstavio svoj rad obiteljima – predstavnicima cijele biskupije, kako bi ohrabrio sve prisutne da se u svojim župama angažiraju i zažive ovaku vrstu pastoralna, naravno, uvijek stavljući živog Isusa u središte.

HODOČAŠĆE DJECE NA MAHNIĆEV GROB

I ove godine održano je, u subotu 21. travnja, hodočašće djece viših razreda osnovne škole s područja Krčke biskupije na grob biskupa Antuna Mahnića.

Susret je organiziran u nadležnosti Katedarskog ureda Krčke biskupije čiji je predstojnik mr. Anton Peranić, u suradnji sa župama i vjeroučiteljima i ovaj put pripremio i raznovrsno obogatio program kojeg su izvela vrijedna djeca uz pomoć i vođenje svojih redovnica, kapelana i vjeroučiteljica.

Na desetom po redu susretu sudjelovalo je više od četiristo djece. Budući da je ova godina u znaku 20. godišnjice Pokreta za život Krčke biskupije, naglasak je stavljen na Dar života koji smo svi mi primili i bez kojeg ne bi bili tu gdje jesmo. S tim u skladu bila je i misao vodilja «Život kao dar», te su pod tim vidom djeca u pripremi hodočašća razmišljala o životu kao Božjem daru kojeg su primili preko svojih roditelja, oca i majke. U znak toga izradili su kutije u obliku srca kao «spremnike» svojih misli, osjećaja i želja, na listu papira na kome su napisane njihove poruke: što bi željeli u životu - koje vrednote živjeti, provoditi, za njih se zalaga-

ti. Ta su srca bila prinesena kao dar zajedničkog nastojanja u shvaćanju i očuvanju smisla života, kako vlastitog tako i tugeg, osobito onoga od začeća pa do rođenja, na oltar Onoga koji jest začetnik života, Alfa i Omega svega stvorenja.

U svijetlu toga, u svojoj propovijedi, potaknuo je i krčki biskup mons. Valter Župan prisutne na promišljanje i traženje smisla svoga života. Naglasio je da je život jedinstveni i najveći Božji dar, te da ga treba čuvati od njegova prirodna začetka do njegova prirodna svršetka. Nikog od nas ne bi bilo ovdje, rekao je biskup Valter, da nas Bog nije pozvao u postojanje, u suradnji sa našim roditeljima, darujući nam ono što nitko ne može stvoriti već samo prenijeti, a to je život. Zato pazite da ne upropastite taj dar koji ste dobili, već ga razvijajte u suradnji i uz pomoć Onoga koji je i njegov Tvorac, samoga Boga živoga, rekao je biskup u svojoj propovijedi. Iza pričesti izvedena je kratka, ali poučna predstava o početku i vrijednosti života, te njegovoj utemeljenosti u Bogu koju je osmisnila vjeroučiteljica iz Novalje, Ivanka Peranić, a izvele su je vjeroučenice iz

Dubašnice pod vodstvom vjeroučiteljice Elizabete Crvić. Na kraju euharistijskog slavlja uslijedila je molitva na grobu biskupa Antuna Mahnića čemu je prethodila procesija u kojoj su djeca, predstavnici župa, odnijela cvijet na njegov grob.

U nastavku programa naši đakoni: Josip, Kristijan i Silvijo izveli su skeč o superjunaku koji «nije ni Superman ni Batman, već živi i uskrsl Gospodin naš Isus Krist - pobjednik nad smrću» čiji su oni superjunaci na terenu. Tom su prigodom nazočne pozvali da se također uključe u, kad za to dođe vrijeme, školu svoga superjunaka kako bi i oni mogli zajedno sa Isusom spašavati duše koje drugi žele uništiti, da prihvate duhovni životni poziv i odvaže se ići za Kristom. To je posebno pokazao i dokazao i naš biskup Valter Župan, koji je, poput Mahnića, svoj «DA» Gospodinu rekao točno prije 50 godina, što je na poseban način ovom prigodom i obilježeno. Čestitku ocu Biskupu iz-

rekla je vjeroučenica Laura Karabaić iz Krka, a buket cvijeća uručila mu je Magdalena Karčić vjeroučenica iz Malog Lošinja.

Cijelokupni program, kao i pojedine djelove Mise, animirao je svojom pjesmom župski dječji zbor «Kapljice», pod ravnateljem vjeroučiteljice Vesne Avsec, a svirala je s. Kristijana Kolić. Molitvu vjernika sastavila je vjeroučiteljica Dubravka Buničić, a pročitali su je vjeroučenici iz Cresa. Čitanje je čitala vjeroučiteljica Nathalie Lukačević iz Kampora. Milostinja koja se sakupila na misi namijenit će se za potrebe Biskupijskog caritasa, za školovanje siromašne djece. Poseban ugodaj dala je i vjeroučiteljica Mirjana Žužić koja je uvela hodočasnike u slavlje iznošnjem osnovnih podataka o biskupu Mahniću i nemametljivo vodila program. Nakon završetka uslijedila je podjela ručka na trgu Kamplin i druženje. Iza toga većina djece razgledala je panoramu Krka s Frankopanskog kaštela te obišla sakralnu zbirku.

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI

– SISAK, 5. I 6. SVIBNJA 2012. –

Ovogodišnji se Susret hrvatske katoličke mlađeži održao u Sisku 5. i 6. svibnja. Iz naše biskupije na ovaj susret krenulo je oko 170 mladih u četiri autobusa iz slijedećih župa: Lun, Novalja, Banjol, Kampor, Rab, Barbat, Punat, Kornić, Krk, Vrh, Linardići, Mali Lošinj, Veli Lošinj, Cres, Dubašnica i Njivice. U pratnji mladih bili su i svećenici: vlč. Krešimir Dajčman, vlč. Ranko Papić, vlč. Ivan Debelić, vlč. Anton Peranić, vlč. Saša Ilijić, povjerenik za mlađe. Iako su autobus kretali sa raznih strana biskupije oko 9,15 sabrali smo se na benzinskoj crpki Tifon kod krčkog mosta kako bi svima bile podijeljene biskupijske majice koje je i za ovu prigodu osmisnila s. Ružica Dodig. Do laskom u Sisak oko 13 sati i dočekom animatora domaćina uputili smo se svi zajedno u procesiju u kojoj je, hodočasteći i svjedo-

čeći ulicama grada Siska, sudjelovalo gotovo 30 000 mladih. To je dokaz da još uvijek postoje Kristovi mladi apostoli i da u ovome svijetu u kojem živimo postoji nade u bolje sutra. Veliki su pritisci i tereti koji muče mlađe, a konzumerizam i suvremena kultura koji nude gotova rješenja svih problema počesto znaju biti toliko suptilni da njihov utjecaj više ni ne osjećamo. Zbog toga je važno razmišljati o tome što Krist, a ne svijet, želi od nas. Svečano je misno slavlje na prostoru ispred crkve sv. Kvirina predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, a tišina koja je vladala tijekom mise omogućila je svakom ponaosob da zahvali Bogu na ljepoti toga susreta. Tada su sva srca bila složna i ujedinjenja bez obzira na to iz kojeg su dijela Hrvatske došla i u tom je trenutku mlađost vladala s Kristom. Kao

predstavnik riječke metropolije u koju spada i naša biskupije, jedan zaziv molitve vjernika pročitao je Josip Karabaić iz Punta.

Navečer smo bili dodijeljeni obiteljima za koje su sljedeći dan mladi imali samo riječi hvale. Ti su dobri ljudi s takvim oduševljenjem i radošću primili naše malenkosti u svoj dom da vjerujem da ćemo im zauvijek ostati u sjećanju. Oni su ugostili potpune

neznance s ljubavlju i ta je gesta jedna od najljepših koje će mi ostati u sjećanju.

Mladi iz naše biskupije bili su smješteni u župama: Kutina, Odra Sisačka i u župi sv. Kvirina u Sisku.

Nedjeljna slavlja slavili smo u župnim zajednicama domaćina.

Vlč. Saša Ilijic, povjerenik

IN MEMORIAM

O. FRA BENKO DUJMOVIĆ FRANJEVAC TREĆOREDAC

U petak, 18. svibnja ove godine u Samostanu sv. Franje Asiškoga u Odri kraj Zagreba, nakon dulje i teže bolesti, zamijenio je ovaj svijet boljim u 60. godini svećeništva i 65. godini redovništva, franjevac trećoredac fra Benko Dujmović. Pokojnik je bio član Samostana sv. Marije Magdalene u Portu, ali je zbog bolesti bio privremeno smješten u samostanu u Odri.

Benko Dujmović, krsnim imenom Pavao, rođio se u Zidarićima – župa Dubašnica na otoku Krku, 19. studenoga 1927. u obitelji Antuna i Marije rođ. Turčić. Imao je dva brata koja su umrla a živa je sestra Skolastika, redovnica u Družbi Milosrdnica sv. Vinčka Paulskoga. Nakon osnovne škole i nižih razreda gimnazije stupio je 1939. u sjemenište franjevaca trećoredaca na Školjiću kraj Preka na otoku Ugljanu. Godine 1946. započeo je redovnički novicijat. Klasičnu gimnaziju završio je na Školjiću, a bogoslovni studij u Splitu. U dva navrata, 1945. i 1952, regrutiran je u ondašnju jugoslavensku vojsku. Svećenički red podijelio mu je u Zadru na Petrovo 1952. nadbiskup Mate Garković. Mladu misu proslavio je na Trsatu 1. srpnja te godine. Kao svećenik, još u studijskoj godini, pastoralno je djelovao u Splitu, po-

tom kraće vrijeme u Slivnu Ravnom, u neretvanskom kraju, gdje mu nije nedostajalo nevolja ondašnjeg komunističkog režima. Od 1953. je u Ogulinu u Samostanu Krista Kralja i istovremeno do 1956. vjeroučitelj i kapelan u župi Sv. Križa. Nakon Ogulina odlazi u župu Preko na Ugljanu, gdje je do 1963. kapelan, a do 1968. župnik. Od 1968. do kraja života bio je u Samostanu sv. Marije Magdalene u Portu. U samostanu je najveći dio vremena bio gvardijan, a u široj redovničkoj zajednici bio je u jednom mandatu i provincijski vijećnik.

U svim mjestima svoga boravka i u svim službama padre Benko, kako su ga vjernici oslovljavali, pokazao se kao revan redovnik i pastoralni djelatnik. Vjernici su ga zapamtili kao dobrog i razboritog odgojitelja mladeži, kao jednostavnog i pristupačnog čovjeka, vedrog i pobožnog redovnika, graditelja crkve u Preku zajedno s redovničkom braćom, obnovitelja samostana u Portu i utemeljitelja muzeja u portanskom samostanu. Zapamćen je i kao iskreni hrvatski domoljub koji se iskreno veselio oživljenoj državi Hrvatskoj, kao redovnik koji je beskrajno volio svoju redovničku braću, kao čovjek i svećenik kojemu je bilo drag pos-

jećivati bolesnike, primati svećenike, ribariti i raditi u vrtu i u masliniku. Vrata samostana i srca bila su uvijek otvorena, kako mještanima, tako i ljudima namjernicima. Bio je čovjek, redovnik i svećenik kojega se voljelo. U bolestima koje su ga pratile, bio je strpljiv i posvećen molitvi.

Tijelo padra Benka ukopano je na Novom groblju na Dubašnica 21. svibnja. Ukopu je prethodila sveta misa u samostanskoj crkvi sv. Marije Magdalene. Riječi zahvalnosti, ljubavi i oproštaja uputili su mu u ime provincije provincijal fra Ivan Paponja, u

ime krčke biskupije prof. dr. Franjo Velčić, u ime župe Dubašnica župnik Bogumil Dabo, u ime braće redovnika fra Vice Blekić, u ime vjernika Dubašnice profesorica Mira Jurić, u ime vjernika iz Preka pomorski kapetan Ivo Markulin i u ime samostana gvardijan fra Stojan Ravić. Pročitana je sućut poglavice redovnica Milosrdnih sestara Sv. Križa iz Đakova Franciske Molnar i prenesena molitvena poruka novinara Hrvatskog radija Mladena Kušeca i akademika Josipa Bratulića.

Vice Blekić

SADRŽAJ 3/2012.

BISKUPOVA RIJEČ: Mi – nevrijedni tvoji sluge – svećenici	85
DOKUMENTI	86
Poruka pape Benedikta XVI. za 27. Svjetski dan mladih 2012.	86
Izjava visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj glede najavljenе žurnosti donošenja Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji.....	92
Izjava Stalnog Vijeća HBK o prijedlogu Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji..	93
Izjava o postupku donošenja zakona	94
Poruka za Nedjelju turizma 2012.	95
Priopćenje sa sastanka Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnose s državom i Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske ..	97
Priopćenje sa 44. Plenarnog zasjedanja HBK (Zagreb, 17. – 19. travnja 2012.).....	98
Priopćenje Komisije HBK «Iustitia et pax».....	100
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	101
Mjesec lipanj	101
Svetkovina svetog Kvirina	101
Presveto Srce Isusovo – Dan svećeničkog posvećenja	102
Svećeničko ređenje	102
Ispiti za ispovjednu ovlast.....	103
Prijava novih svećeničkih kandidata.....	103
Ljetovanje sjemeništaraca i bogoslova	104
Duhovne vježbe svećenika	104
Upute, pojašnjenja i odredbe o misnom slavlju	105
IZ KATEHETSKOG UREDA	108
Biskupijsko / županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola.....	108
IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL MLADIH	109
Evaluacija mladih Krčke biskupije povodom provedbe temeljne formacije animatora programa «Mladi za mlade» 2011./2012.	109
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	110
O. Biskup je.....	110
Svećenici: vlč. Vedran Kirinčić	111
Zlatni jubilej: mons. Valter Župan i mons. Andrija Depikolozvane.....	111
Priopćenje Apostolske Nuncijature u RH	112
Novi nuncij u RH	112

Uzoriti kardinal Josip Bozanić počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu	112
Najava zahvalnog hodočašća u Rim	113
Preduskršni plenarni svećenički sastanak	113
Hodočašće djece na Mahnićev grob	114
Susret hrvatske katoličke mladeži (Sisak, 5. i 6. svibnja 2012.).....	115
IN MEMORIAM: o. fra Benko Dujmović, franjevac trećoredac	116

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinariat.krk@ri.t-com.hr
Odgovara: mons. Valter Župan, biskup
Uredili: A. Valković, I. Žužić

